Adam Orive Ouatik

EL CONFLICTE ENTRE ISRAEL I PALESTINA: ESPECIAL ATENCIÓ ALS ESDEVENIMENTS SUCCEÏTS DES D'OCTUBRE DE 2023

EL CONFLICTE ENTRE ISRAEL I PALESTINA AL CONSELL DE SEGURETAT DE LES NACIONS UNIDES (1945 – 2024)

TREBALL DE FI DE GRAU

Dirigit pel Dr. Antoni Pigrau Solé

Grau de Dret

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI

Tarragona

2024

RESUM

L'estudi fet en aquest treball examina el paper del Consell de Seguretat de les Nacions Unides en la resolució del conflicte entre Israel i Palestina des de l'any 1945 fins a l'actualitat. El conflicte, el qual es tracta d'un dels més persistents i complexos en l'era contemporània, ha estat objecte de nombroses resolucions i accions per part de l'òrgan de l'ONU, impacte i efectivitat del qual s'analitzen en profunditat.

Paraules clau: conflicte Israel-Palestina, Consell de Seguretat de les Nacions Unides, resolucions, poder de veto, pau a l'Orient Mitjà.

RESUMEN

El estudio hecho en este trabajo examina el papel del Consejo de Seguridad de las Naciones Unidas en la resolución del conflicto entre Israel y Palestina desde 1945 hasta la actualidad. El conflicto, que se trata de uno de los más persistentes y complejos en la era contemporánea, ha sido objeto de numerosas resoluciones y acciones por parte del órgano de la ONU, cuyo impacto y efectividad se analizan en profundidad.

Palabras clave: conflicto Israel-Palestina, Consejo de Seguridad de las Naciones Unidas, resoluciones, poder de veto, paz en el Oriente Medio.

ABSTRACT

The study in this work examines the role of the United Nations Security Council in resolving the conflict between Israel and Palestine from 1945 to the present. The conflict, which is one of the most persistent and complex in the contemporary era, has been the object of numerous resolutions and actions by the UN body, the impact and effectiveness of which are analysed in depth.

Key words: Israel-Palestine conflict, United Nations Security Council, resolutions, veto power, peace in the Middle East.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 1

1.1. JUSTIFICACIÓ DE L'ESTUDI 1

1.2. OBJECTIUS DEL TREBALL 2

1.2.1. OBJECTIU GENERAL 2

1.2.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS 2

1.3. METODOLOGIA APLICADA 2

1.3.1. ENFOCAMENT DE LA INVESTIGACIÓ 2

1.3.2. FONTS D'EXTRACCIÓ DE DADES 3

1.3.3. LIMITACIONS DE L'ESTUDI 3

1.4. ESTRUCTURA DEL TREBALL 3

2. CONTEXT HISTÒRIC DEL CONFLICTE 4

2.1. ANTECEDENTS HISTÒRICS BÀSICS DELS DOS ESTATS PROTAGONISTES I CONTEXTUALITZACIÓ DEL CONFLICTO 4

2.1.1. ISRAEL 4

2.1.2. PALESTINA 6

2.2. CRONOLOGIA HISTÒRICA DEL CONFLICTE 7

2.3. IMPACTE A LA REGIÓ I A LA COMUNITAT INTERNACIONAL 15

3. EL CONSELL DE SEGURETAT 16

3.1. L'ORGANISME I FUNCIONS 16

3.2. LA COMPOSICIÓ DE L'ÒRGAN 17

3.3. EL REGLAMENT PROVISIONAL I LA PRESIDÈNCIA DE L'ÒRGAN 18

3.4. SISTEMA DE VOTACIÓ I EL PODER DE VETO 19

3.5. EXISTÈNCIA D'AMENACES A LA PAU, TRENCAMENTS DE LA PAU I ACTES D'AGRESSIÓ SEGONS EL CONSELL DE SEGURETAT 19

3.6. PROCEDIMENTS I MECANISMES DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES 21

4. INTERVENCIÓ DEL CONSELL DE SEGURETAT EN EL CONFLICTE ISRAEL-PALESTINA. LA VISIÓ GENERAL 23

4.1. LA QÜESTIÓ DE PALESTINA 23

4.2. PRIMERES RESOLUCIONS I POSICIONAMENTS INICIALS RESPECTE AL CONFLICTE ISRAELIÀ-PALESTÍ (1945-1966) 24

4.3. RESOLUCIONS RELLEVANTS RESPECTE AL CONFLICTE 28

4.4. IMPACTE DE LES RESOLUCIONS AL TERRENY I REACCIONS DELS DOS ESTATS PROTAGONISTES EN DISPUTA 36

5. PRINCIPALS TEMES DE CONTROVÈRSIA 39

5.1. TERRITORIS EN DISPUTA: CISJORDÀNIA, GAZA I JERUSALEM ORIENTAL 39

5.2. DRETS HUMANS I VIOLÈNCIA A LA REGIÓ 41

5.3. ASSENTAMENTS IL·LEGALS I SEGURETAT A LA FRONTERA 46

6. POSICIONS D'ACTORS FONAMENTALS 49

6.1. MEMBRES PERMANENTS 49

6.1.1. LA XINA 49

6.1.2. FRANÇA 50

6.1.3. EL REGNE UNIT 51

6.1.4. LA UNIÓ SOVIÈTICA / RÚSSIA 52

6.1.5. ELS ESTATS UNITS 53

6.2. MEMBRES NO PERMANENTS 56

6.2.1. PAÏSOS ÀRABS 56

6.2.2. LA UNIÓ EUROPEA 57

7. AVALUACIÓ CRÍTICA DE L'INTERVENCIÓ DEL CONSELL DE SEGURETAT EN EL CONFLICTE 59

7.1. ANÀLISI DE L'EFICÀCIA DE LES RESOLUCIONS ADOPTADES PEL CONSELL DE SEGURETAT 59

7.1.1 ÈXITS I FRACASSOS 59

7.1.2. LIMITACIONS ESTRUCTURALS I POLÍTIQUES 60

7.2. CRÍTIQUES A L'ACTUACIÓ DEL CONSELL DE SEGURETAT 61

7.2.1. RECRIMINACIONS DE PARCIALITAT 61

7.2.2. L'ÚS DEL PODER DE VETO I EL SEU IMPACTE 62

8. VISIONS FUTURES I POSSIBLES SOLUCIONS 63

8.1. ESCENARIS PROBABLES PEL QUE FA A LA RESOLUCIÓ DEL CONFLICTE 63

8.1.1. SOLUCIÓ DE DOS ESTATS 63

8.1.2. SOLUCIONS ALTERNATIVES 63

8.2. EL FUTUR ROL DEL CONSELL DE SEGURETAT 64

8.2.1. POSSIBLES CANVIS EN LA DINÀMICA DEL CONSELL DE SEGURETAT 64

8.2.2. NOVES ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ I MEDIACIÓ 65

9. CONCLUSIONS 66

10. BIBLIOGRAFIA 70

10.1. FONTS NORMATIVES 70

10.1.1. TRACTATS INTERNACIONALS 70

10.1.2. RESOLUCIONS ONU 70

10.1.2.1 RESOLUCIONS DE L'ASSEMBLEA GENERAL 70

10.1.2.2 RESOLUCIONS DEL CONSELL DE SEGURETAT 70

10.2. FONTS JURISPRUDENCIALS 71

10.3. FONTS DOCTRINALS 71

10.4. FONTS DOCUMENTALS 72

10.4.1. DOCUMENTS DEL CONSELL DE SEGURETAT 72

10.4.2. ALTRES DOCUMENTS 72

10.5. ALTRES FONTS 73

11. ANNEXOS 76

11.1. ANNEX I: DOCUMENTS I MAPES HISTÒRICS 76

11.2. ANNEX II: TEXT COMPLET D'UNES RESOLUCIONS CLAU ANALITZADES 78

1. INTRODUCCIÓ

1.1. JUSTIFICACIÓ DE L'ESTUDI

El conflicte entre Israel i Palestina és un dels conflictes més prolongats i complexos de resoldre en la història contemporània, amb grans implicacions per a la pau i la seguretat internacionals.

El conflicte està intrínsecament lligat al dret d'autodeterminació del poble palestí i a l'establiment d'un Estat palestí independent. La regió de Palestina, històricament, és una terra sagrada per jueus, cristians i musulmans, la qual cosa comporta una dimensió religiosa i cultural a la disputa. El Mandat Britànic de Palestina i la posterior migració jueva van originar altes tensions entre les comunitats jueva i àrab.

Des de la creació de l'Estat d'Israel al 1948, la disputa territorial i política ha provocat múltiples guerres i enfrontaments, desplaçaments massius i una severa crisi humanitària persistent. També s'han generat tensions amb els països àrabs, sent un punt de fricció entre Israel i els seus veïns àrabs.

La lluita constant entre les dos parts ha causat un impacte global molt gran, iniciant-se processos de pau, acords internacionals i negociacions entre diferents Estats que hi participen i s'involucren al terreny. A la política global, s'han tractat els aspectes dels drets humans, per les violacions del dret internacional humanitari, i el desenvolupament de normes internacionals.

A més, s'han realitzat nombrosos esforços internacionals per tal de promoure el compliment de les obligacions legals, el respecte pels principis del dret internacional, i per tal de fomentar la pau i la justícia, com per exemple els intents d'acabar amb l'ocupació israeliana de Cisjordània, Gaza i Jerusalem Est, així com l'expansió dels assentaments israelians en aquests territoris.

Pel que fa a l'Organització de les Nacions Unides (ONU), on es reuneixen els Estats per debatre sobre problemes comuns i per trobar solucions justes, els seus òrgans principals són: l'Assemblea General, el Consell de Seguretat, el Consell Econòmic i Social, el Consell d'Administració Fiduciària, la Cort Internacional de Justícia i la Secretaria de l'ONU. Tanmateix, l'òrgan encarregat del manteniment de la pau i de la seguretat

internacionals és el Consell de Seguretat, que ha desenvolupat un paper vital en la gestió i mediació d'aquest conflicte des dels seus orígens, mitjançant resolucions i sent un escenari ideal per a la diplomàcia internacional en relació amb el conflicte.

1.2.OBJECTIUS DEL TREBALL

1.2.1. OBJECTIU GENERAL

L'objectiu general és entendre de manera integral el paper del Consell de Seguretat en el conflicte entre Israel i Palestina a través d'un anàlisi profund i detallat de les resolucions adoptades, l'ús del poder de veto, i identificant altres limitacions.

1.2.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els objectius específics en aquest treball correspondrien a detectar les principals resolucions del Consell de Seguretat respecte al conflicte, a analitzar el grau d'implementació i de l'impacte de les resolucions sobre el terreny, a investigar diferents tipus de desafiaments, a avaluar l'actuació de l'òrgan de l'ONU i les crítiques rebudes, i a proposar estratègies perquè la intervenció sigui més equitativa i més efectiva.

Aquests objectius específics busquen proporcionar una estructura detallada per a l'anàlisi del paper del Consell en el conflicte israelià-palestí, tenint en compte les dimensions històriques i polítiques, i les implicacions pràctiques i normatives.

1.3. METODOLOGIA APLICADA

1.3.1. ENFOCAMENT DE LA INVESTIGACIÓ

La investigació respecte al conflicte en el Consell de Seguretat es centra en el context històric i cultural, en un anàlisi documental per conèixer la intervenció de l'òrgan de l'ONU, en l'obtenció de perspectives relatives als esdeveniments del conflicte per part de diferents actors internacionals que són crucials, en un anàlisi crític de l'efectivitat de les resolucions del Consell, i en la proposta de recomanacions de millora pel que fa a la intervenció del Consell de Seguretat.

1.3.2. FONTS D'EXTRACCIÓ DE DADES

Les fonts d'extracció de la informació relacionada al tema corresponen, primerament, als documents oficials de l'ONU, especialment les resolucions del Consell de Seguretat i els registres de les votacions, però també s'han consultat informes acadèmics sobre la qüestió palestina, informes d'organitzacions internacionals, documents de mitjans de comunicació i arxius nacionals.

Aquesta àmplia gama possibilita oferir una visió complerta i fonamentada del paper del Consell de Seguretat en el conflicte, i també proporciona una base sòlida per a les conclusions i recomanacions de l'estudi.

1.3.3. LIMITACIONS DE L'ESTUDI

A l'hora de realitzar el treball s'ha de tenir en consideració certes limitacions per poder donar una correcta avaluació de la investigació. Aquestes limitacions s'agrupen en les següents: el difícil accés a informació complerta i actualitzada sobre el cas, com la disponibilitat de registres de votacions de propostes de resolucions del Consell de Seguretat on s'ha exercit el poder de veto; l'evolució de les dinàmiques internacionals i regionals; els canvis en les polítiques i les prioritats dels Estats membres; i la complexitat del conflicte que pot dificultar l'anàlisi del tema.

1.4. ESTRUCTURA DEL TREBALL

Per afrontar el tema de manera apropiada i exhaustiva, el meu treball comptarà amb diferents apartats, els quals aniran relacionant el conflicte amb la intervenció del Consell de Seguretat.

Els segon i tercer capítols aporten el marc teòric del treball.

El segon tracta del context històric del conflicte, basant-nos en els esdeveniments clau i en una cronologia històrica. En el tercer capítol s'introdueix l'organització del Consell de Seguretat, les seves funcions i els diversos mètodes i recursos que disposa en relació amb la resolució de conflictes.

Els capítols quart, cinquè, sisè i setè, constitueixen el nucli principal de l'estudi sobre l'actuació del Consell de Seguretat en el conflicte.

En el capítol quart es comenta la seva intervenció al terreny del conflicte, explicant els seus primers posicionaments i les resolucions clau enfocades en el cas.

En el capítol cinquè es desenvolupen els principals temes tractats als debats i els quals són discutits pels Estats en conflicte.

En el sisè capítol, es demostren les posicions d'actors internacionals que són prou importants i com han evolucionat al llarg del temps.

En el setè capítol, es realitza una avaluació crítica de la intervenció efectuada pel Consell de Seguretat, esmentant els èxits i fracassos, i les limitacions aparegudes.

Seguidament, en el vuitè capítol, es mencionen diferents escenaris probables en un futur i algunes recomanacions respecte als possibles canvis que pot haver al Consell de Seguretat.

En el novè capítol, s'elaboren les conclusions amb un resum dels principals descobriments i una reflexió sobre el rol de l'òrgan de l'ONU en el conflicte.

Finalment, després de les conclusions, en el capítols desè, apareix la bibliografia de la informació extreta i, al capítol onzè i últim, s'incorporen els annexos, que es composen d'unes resolucions clau que tracten l'enfrontament i tant d'un document com un mapa històrics vinculats a la qüestió.

2. CONTEXT HISTÒRIC DEL CONFLICTE

2.1. ANTECEDENTS HISTÒRICS BÀSICS DELS DOS ESTATS PROTAGONISTES I CONTEXTUALITZACIÓ DEL CONFLICTO

En primer lloc, hem d'introduir certs aclariments històrics bàsics respecte als dos principals actors implicats, que són els Estats d'Israel i de Palestina, que ens serviran per formar-nos una contextualització prèvia a l'endinsament del conflicte entre tots dos Estats.

2.1.1. ISRAEL

L'Estat d'Israel, després de molts intents i esforços polítics, va ser creat a Tel Aviv el 14 de maig de 1948 per part de David Ben-Gurión[1], antic polític israelià, president de

[1] (La historia detrás de la creación de Israel. (2023, October 15). Historia.nationalgeographic.com.es. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/historia-detras-creacion-israel_20301)

l'Agència Jueva en aquell moment i líder jueu, el qual, a través de la proclamació de la independència d'Israel, es va convertir en el primer ministre del país. En la regió ja habitava una població durant segles, el poble de Palestina.

A finals del segle XIX sorgeix a Europa una ideologia i un moviment polític nacionalista entre els jueus: el sionisme[2]. La idea dels jueus d'instaurar-se en un territori on poguessin viure tranquil·lament i practicar la seva religió de forma lliure es va establir abans de l'arribada al poder del Partit Nacionalsocialista Obrer Alemany d'Adolf Hitler, començant a l'Edat Mitjana a produir-se la persecució contra ells i la seva expulsió de diversos regnes com Anglaterra (1290), França (1394) o Espanya (1492).

La corrent política sionista del segle XIX va tenir a l'activista polític i al dramaturg Theodor Herzl com a líder[3], sent considerat com el pare del sionisme. Ell tenia la convicció, com ho demostra a la seva obra personal, el seu llibre titulat *L'Estat jueu*, que l'establiment i la convivència dels jueus a la societat cristiana era inassequible. L'autor tenia clar que havien d'integrar-se en un país fora del continent europeu.

S'hi contemplaven vàries opcions, entre elles, s'hi trobaven el país d'Argentina, a Amèrica del Sud, ja que existia una important comunitat jueva, l'Estat de Canadà, pel fet que era un Estat de grans dimensions, i fins i tot Uganda. Finalment, l'elecció correspon a la regió de l'Orient Mitjà, Palestina, perquè, segons el que precisa l'Antic Testament, aquesta és la Terra Promesa per Déu. La connexió dels jueus creients amb aquestes terres està determinada en la Torà, el llibre sagrat de la religió jueva.

Com a reacció immediata a la constitució d'Israel com a Estat, els exèrcits veïns àrabs d'Egipte, Jordània, Síria, el Líban i l'Iraq decideixen envair el nou Estat, el que comporta que Israel executi una defensa del seu territori i la seva sobirania.[4] Aquesta lluita va ser la coneguda Guerra de la Independència d'Israel, d'un any de duració aproximadament. A causa d'una coordinació ineficaç per part dels cinc països i que els seus exèrcits es caracteritzaven per ser indisciplinats i poc organitzats, l'Estat que s'alça amb el triomf a la guerra és Israel.

---

[2] (Bermejo, C. (2023, October 30). Cómo y por qué se fundó el Estado de Israel en 1948. El Orden Mundial - EOM. https://elordenmundial.com/como-por-que-fundo-estado-israel/)

[3] (EL ESTADO JUDÍO. (n.d.). https://masuah.org/wp-content/uploads/2013/12/El-Estado-Judio-Hertzl.pdf)

[4] (https://embassies.gov.il/madrid/AboutIsrael/history/Pages/HISTORIA-Estado-Israel.aspx)

L'Estat jueu, amb Jerusalem fixada com la seva capital, limita al nord amb el Líban i Síria, a l'est amb Síria, Cisjordània i Jordània, al sud amb la franja de Gaza, Egipte i Jordània, i a l'oest amb el Mar Mediterrani.[5]

2.1.2. PALESTINA

L'origen del poble palestí es situa uns 4.000 anys abans de Jesucrist, amb els assentaments dels cananeus, poble semita procedent de l'interior de la Península Aràbiga, i dels filisteus, guerrers que eren pobladors de la costa meridional, a la terra que era coneguda com Canaán, i que després s'anomenaria Palestina. El terme de Palestina sorgeix arran de l'antic poble dels filisteus.[6]

Des de llavors, i fins a la fundació de l'Estat d'Israel i la instauració de l'Autoritat Nacional Palestina al segle XX, la regió ha estat pràcticament sempre lligada i formant part d'algun regne o imperi superior, com per exemple l'Imperi Egipci dels Ptolomeus, l'Imperi Romà i l'Imperi Otomà. Succeïa només de manera excepcional la seva constitució com una unitat política dependent.

A partir de l'any 1878 comencen a arribar i a produir-se els primers assentaments de jueus a Palestina com a conseqüència directa del moviment polític sionista que existia.

Després de proclamar-se Israel com a Estat i d'haver provocat seguidament la Guerra Àrab-israeliana, Palestina es va dividir en tres parts: la que ocupava Israel; la ribera occidental del Jordan (Cisjordània) que va passar a Jordània; i Gaza, que va romandre sotmesa sota l'administració d'Egipte. 700.000 palestins van ser expulsats dels seus llocs de residència i van fugir cap a camps de refugiats ubicats a països veïns.

Al 1964 s'institueix l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP) per tal de garantir durant els anys vinents una defensa i protecció dels interessos del poble palestí,

[5] (De, O., Diplomática, I., & País, F. (n.d.). Israel Estado de Israel. https://www.exteriores.gob.es/Documents/FichasPais/ISRAEL_FICHA%20PAIS.pdf)

[6] (Rubio, J. M. F. (1989). La creación del Estado de Palestina. La Universidad, 7-8. https://revistas.ues.edu.sv/index.php/launiversidad/article/view/916/849)

i a la mateixa vegada, poder afirmar la seva identitat tant a nivell regional com internacional.[7]

El líder i màxim dirigent de l'OAP, Yasser Arafat, va ser qui proclama la Declaració de independència de Palestina el 15 de novembre de 1988 a la ciutat d'Alger, capital d'Algèria.

A l'any 1993 van sorgir els Acords d'Oslo[8], que van ser els pactes entre Israel i Palestina per tal de posar fi al conflicte entre ells. El nom oficial d'aquests acords és Declaració de Principis sobres les Disposicions relacionades amb un Govern Autònom Provisional. S'estableixen cinc anys per negociar un acord de pau permanent i la creació de l'Autoritat Nacional de Palestina (ANP) com a govern autònom provisional.

Palestina, que correspon als Territoris Ocupats palestins, es composa pels territoris de Cisjordània, Jerusalem Est i la Franja de Gaza, fronteres de les quals són estipulades a l'any 1967. La ciutat de Ramallah és la seu administrativa de les autoritats palestines, constituint-se per tant com la seva capital administrativa, ja que, després de la Guerra dels Sis Dies al 1967, Israel va annexionar Jerusalem Est a la resta de la municipalitat que estava sotmesa sota el seu control. A més, geogràficament, l'Estat limita amb els països d'Israel, Egipte i Jordània.[9]

2.2. CRONOLOGIA HISTÒRICA DEL CONFLICTE[10]

Tractarem el conflicte mitjançant una cronologia on expliquem els fets històrics més importants de la disputa ocasionada entre ambdós Estats, centrant-nos en les etapes que comprenen des de l'any 1917 fins a l'actualitat.

- 1917-1947: El Mandat Britànic

[7] (Palestina: breve historia de una tierra siempre en disputa. (2023, November 30). Historia.nationalgeographic.com.es. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/origenes-palestina_20556)
[8] (Ochoa, N. (2023, November 3). ¿Qué fueron los Acuerdos de Oslo? El Orden Mundial - EOM. https://elordenmundial.com/que-fueron-acuerdos-oslo/)
[9] (Oficina, L. (n.d.). Palestina Palestina OFICINA DE INFORMACIÓN DIPLOMÁTICA FICHA PAÍS. https://www.exteriores.gob.es/Documents/FichasPais/PALESTINA_FICHA%20PAIS.pdf)
[10] (Admin, D. S. U. (n.d.). Historia de la Cuestión de Palestina. La Cuestión de Palestina. https://www.un.org/unispal/es/history/)

Després de finalitzar la 1ª Guerra Mundial, l'any 1922, la Societat de les Nacions va col·locar a Palestina, anteriorment un dels territoris de l'Imperi Otomà, sota una administració britànica, la qual va efectuar al 1917 la "Declaració de Balfour", que donava suport a la creació d'un lloc nacional pel poble jueu a Palestina.

Durant el Mandat Britànic de 1922 a 1947, l'arribada d'immigrants jueus al territori palestí incrementava enormement, sobre tot a la dècada de 1930, a causa de la persecució nazi contra ells. Arran d'això, sorgeixen les reivindicacions àrabs a favor de la independència i la resistència a la immigració jueva, el que va implicar una rebel·lió al 1937 entre les dues parts, on va regnar la violència i les represàlies.

Amb l'objectiu de trobar una solució a la qüestió de Palestina, el Regne Unit, havent contemplat diverses opcions per concedir la independència al poble palestí, assisteix l'any 1947 a la Organització de les Nacions Unides (ONU) en busca d'ajuda en aquest aspecte.

- 1947-1977: El pla de partició, les guerres de 1948, 1967 i 1973 i els drets inalienables

Les Nacions Unides finalment proposen acabar amb el Mandat i portar a terme una divisió de Palestina en dos Estats independents: un que sigui àrab palestí i un altre jueu, mentre que la ciutat de Jerusalem queda sotmesa sota un règim internacional.

A la guerra que es genera després de la independència d'Israel al 1948 amb els Estats àrabs, l'Estat jueu acaba adquirint més territori del què tenia assignat al pla de partició, arribant a ocupar el 77% del territori palestí sota Mandat Britànic, i comptant amb la major part de Jerusalem. La resta del territori assignat a l'estat àrab per la resolució 181 (II) de 1947 de l'Assemblea de l'ONU[11] queda sota control dels països de Jordània i d'Egipte.

Al 1967, es produeix l'ocupació per part d'Israel dels territoris de la Franja de Gaza i la Ribera Occidental, inclosa la part oriental de Jerusalem, que deriva a una altra guerra (la Guerra dels Sis Dies)[12], la qual s'enfronta Israel amb una coalició àrab formada per

[11] (Asamblea General de las Naciones Unidas. (1947). Resolución 181 (II) [Review of Resolución 181 (II)].)

[12] (Guerra de los Seis Días (1967): qué fue, historia y final. (n.d.). Https://Humanidades.com/. https://humanidades.com/guerra-de-los-seis-dias-1967/)

Egipte, Síria, Jordània i l'Iraq, i comporta novament una fugida i una emigració d'un nombre molt elevat de civils palestins.

El Consell de Seguretat de l'ONU aprova la resolució 242 (1967), dins la qual consten els principis de una pau justa i allargada en el temps, la retirada israeliana d'aquells territoris que van ocupar, un remei a la situació que s'havia donat amb els refugiats, i l'eliminació de circumstàncies d'hostilitat.

Al 1974, l'Assemblea General va instituir el Comitè per l'Exercici dels Drets Inalienables del Poble Palestí (la lliure determinació, la independència nacional, la sobirania i el regrés dels refugiats), i va concedir a l'Organització d'Alliberament Palestí (OAP) la condició d'observadora tant a l'Assemblea com a les conferències de les Nacions Unides.

- 1977-1990: El Líban, la Conferència Internacional sobre la Qüestió de Palestina i la intifada

Al juny de 1982, Israel procedeix a envair l'Estat del Líban amb la finalitat d'acabar amb l'OAP. L'organització ha de marxar de la capital del Líban, Beirut, i traslladar-se als països veïns. A l'hora de negociar un alto el foc de la disputa, el Consell de Seguretat hi va participar demanant a Israel que executi la retirada del seu exèrcit del Líban de forma "immediata i incondicional" fins a les fronteres que són reconegudes internacionalment.

La Conferència Internacional sobre la Qüestió de Palestina s'organitza al setembre de 1983 a Ginebra, Suïssa, i es manifesten els següents principis: la oposició als assentaments israelians i a les iniciatives israelianes per tal de canviar el què hi ha estipulat a l'estatut de Jerusalem; el dret de tots els Estats de la regió a existir dins de les fronteres que es reconeixen de manera internacional; i l'aconseguiment dels drets legítims i inalienables del poble palestí.

Al 1987 s'esdevé la intifada, una reivindicació i un alçament massius contra la ocupació israeliana als Territoris Palestins Ocupats. La resposta per part d'Israel va provocar molts morts i ferits.

Un any després, al 1988, el Consell Nacional de Palestina es reuneix a Alger (Algèria) i proclama la independència de l'Estat de Palestina.

- El procés de pau de la dècada de 1990

A l'any 1991 es va portar a terme a la ciutat de Madrid una Conferència de Pau amb la intenció de trobar solucions pacífiques per mitjà de negociacions realitzades per dos vies, una entre l'Estat israelià i els Estats Àrabs, i una altra entre l'Estat israelià i els palestins, fonamentant-se en les resolucions del Consell de Seguretat 242 (1967) i 338 (1973).

El resultat de les negociacions, les quals tractaven de temes d'àmbit regional com el control dels armaments i l'economia, va ser el reconeixement de caràcter recíproc entre el Govern israelià i l'OAP, que per aquell temps es configurava com el representant del poble palestí. A més, es van portar a terme l'any 1993 els Acords d'Oslo, que comportaven la firma de la Declaració de Principis sobre les Disposicions relacionades amb un Govern Autònom Provisional, i es va pactar la retirada parcial de les forces israelianes, les eleccions del Consell Palestí i la Presidència de l'Autoritat Palestina, l'alliberació parcial dels detinguts palestins i l'establiment d'una administració apropiada als territoris palestins autònoms.

El paper de les Nacions Unides en aquest procés va ser clau, ja que la seva implicació va facilitar la legitimitat internacional per tal de poder proporcionar aquella assistència internacional necessària.

- 2000-2023: La segona intifada, el mur de separació, la fulla de ruta

Després de la coneguda Cimera de Pau a l'Orient Mitjà de Camp David realitzada als Estats Units entre Bill Clinton, president del país en aquell moment, Ehud Barak, el Primer Ministre d'Israel, i Yasser Arafat, el representant de l'Autoritat Palestina, amb l'objectiu de trobar una conclusió pacífica al conflicte, no es van aconseguir solucions positives relacionades a l'estatus de la ciutat de Jerusalem i al dret dels palestins amb la condició de refugiats de poder tornar a casa seva.

Enmig d'aquesta inquietud i d'aquesta situació de dubtes sobre el futur incert de Jerusalem, Ariel Sharon, líder del partit polític israelià Likud, efectua una visita a Al-Haram Al-Sharif, el complex de la Muntanya del Temple, i a la mesquita d'Al-Aqsa a Jerusalem, el que la població palestina va interpretar com una forta provocació. Després

d'aquest moment, es produeix la segona intifada[13], la qual va desencadenar enfrontaments armats i atacs amb bombes.

Sharon va guanyar les eleccions del 2001 i es consolida amb una política més severa i estricta a l'hora de resoldre el problema palestí. La tensió i la crispació entre els dos bàndols augmenta i l'Estat israelià procedeix a construir un mur de separació a la zona de la Ribera Occidental, a Cisjordània, dins del Territori Palestí Ocupat, i declarat il·legal per part de la Cort Internacional de Justícia[14]. Segons els israelians, la finalitat de la construcció del mur és la de prevenir atacs al seu país, i en canvi, pels palestins, aquell mur és un intent d'annexar territori.

A l'any 2002 el Consell de Seguretat, mitjançant la Resolució 1397, defensa la idea dels dos Estats: Israel i Palestina. A l'any següent, el Quartet, que es composava pels Estats Units, la Unió Europea, Rússia i les Nacions Unides, exposa el seu pla de pau conegut com "Fulla de Ruta", on es valora la creació de dos Estats com a solució (una solució biestatal).

Al 2005, Israel pren la decisió de retirar-se de la Franja de Gaza, però manté el control de les seves fronteres, costes i espai aeri. Tot i la retirada israeliana, les hostilitats a la Franja de Gaza es segueixen produint i més restriccions són executades de cara a l'accés i al moviment. Malgrat les diverses crítiques internacionals, Israel segueix construint assentaments als territoris ocupats.

Quan el moviment de resistència islàmica de Palestina, Hamàs, pren el control de forma armada del poder de Gaza al 2007, Israel imposa un bloqueig a la zona que ha originat una crisi humanitària que amb el pas del temps s'ha anat agreujant i profunditzant.

Israel va intensificant les seves sancions i aïlla totalment la Franja de Gaza, i al 2008 elabora contra aquesta zona de Palestina l'Operació "Plom Fos", un fort i gran assaltament militar amb una durada de més de 20 dies. El Consell de Seguretat, l'any 2009, aprova la Resolució 1860, on demana un alto el foc a Gaza urgent i que es garanteixi la distribució de l'assistència humanitària en tota la franja. A més, el Consell de Drets Humans (CDH) de les Nacions Unides crea la Missió d'Investigació de l'ONU sobre el

[13] (BBC Mundo | Breve historia del Estado de Israel. (n.d.). Www.bbc.co.uk. https://www.bbc.co.uk/spanish/specials/1019_israel/page11.shtml)

[14] (Opinión Consultiva de la Corte Internacional de Justicia sobre las consecuencias jurídicas de la construcción de un muro en el territorio palestino ocupado, (July 13, 2004). https://www.icj-cij.org/sites/default/files/advisory-opinions/advisory-opinions-2)

conflicte de Gaza per explorar les violacions del dret internacional humanitari i dels drets humans que s'havien comès, publicant els resultats i les decisions finals a "l'informe Goldstone".

Al 2011, el president de l'Estat de Palestina, Mahmoud Abbas, presenta una sol·licitud d'admissió del país com a Membre de les Nacions Unides, i la UNESCO l'admet com a membre de ple dret. Al novembre de l'any següent, Israel executa una altra operació militar de vuit dies contra la Franja de Gaza, anomenada com el "Pilar de Defensa", provocant una nova fase de violència entre Israel i Gaza. Més endavant, en aquell mateix mes, l'Assemblea General, a través de la Resolució 67/19, atorga a Palestina l'estatus d'Estat observador no membre en les Nacions Unides.

Les negociacions directes iniciades a l'any 2013 entre Israel i Palestina arran d'una iniciativa del secretari d'Estat estatunidenc, John Kerry, de reprendre el procés de pau s'acaben a l'abril del 2014 després que Israel les suspengui. En aquest darrer any, Israel llança una gran operació militar a la Franja i es produeixen nous enfrontaments. Al 2016, el Consell de Seguretat adopta la Resolució 2334, on declara que la pràctica d'assentaments per part d'Israel implica una "violació flagrant" del dret internacional i que "no té validesa legal".

Durant el 2017, Donald Trump, president estatunidenc, expressa que els Estats Units reconeix Jerusalem com la capital d'Israel, i al 2018 es trasllada la seva ambaixada a Israel de la ciutat de Tel Aviv a la ciutat de Jerusalem. Així mateix, a l'any 2020, el president estatunidenc Trump concilia els Acords d'Abraham[15] per tal de millorar les relacions diplomàtiques i comercials que mantenia Israel amb alguns Estats àrabs (Emirats Àrabs Units, Bahrain, el Sudan i el Marroc) i proposa un Pla de Pau, on s'exhibeix una visió per millorar la vida tant del poble palestí com del poble israelià, amb una intenció de garantir una prosperitat econòmica pels ciutadans palestins[16]. Complint els objectius respecte a la solució del conflicte, preveien que el poble palestí gaudiria d'un autogovern, però sense obtenir cap poder que pogués constituir-se com una amenaça per a Israel.

[15] (Pascual, M. (2023, October 11). Qué son los Acuerdos de Abraham. Newtral. https://www.newtral.es/acuerdos-de-abraham/20231011/)

[16] (Heaney, C. (n.d.). Peace to Prosperity: A Vision to Improve the Lives of the Palestinian and Israeli People-Non-UN document. Question of Palestine. https://www.un.org/unispal/document/peace-to-prosperity-a-vision-to-improve-the-lives-of-the-palestinian-an)

Al 2022, l'Assemblea General de l'ONU sol·licita a la Cort Internacional de Justícia (CIJ)[17] que presentés una Opinió Consultiva sobre les implicacions jurídiques pels Estats membres de la prolongada ocupació israeliana des de l'any 1967 i la seva corresponent legalitat.

El 30 de novembre del mateix 2022, l'Assemblea General aprova la Resolució A/RES/77/23[18], dins la qual sol·licita al Comitè per l'Exercici dels Drets Inalienables del Poble Palestí que commemori el 75è aniversari de la Nakba per primera vegada en la història de les Nacions Unides. El 15 de maig de 2023, amb un acte d'alt nivell celebrat al Saló de l'Assemblea General, l'ONU va portar a terme aquesta commemoració amb la difusió d'arxius i testimonis rellevants.

- 2023-present: Els fets d'octubre de 2023 i conseqüències posteriors

El 7 d'octubre de 2023[19], el grup armat de Hamàs llança un violent atac sorpresa contra Israel, atacant bases militars seves i assassinant i segrestant israelians en un festival de música realitzat al costat de la frontera entre la Franja de Gaza i Israel. Més de 1.200 civils van ser assassinats i més de 230 ostatges van ser retinguts per Hamàs. L'atac és considerat com la major massacre de jueus des de l'Holocaust[20].

Com a primera reacció per part del govern jueu, Israel llança una advertència el 13 d'octubre[21] a més d'un milió de residents al nord de Gaza perquè abandonin les seves llars i es dirigeixin cap al sud, ja que comuniquen que hi haurà una intensificació dels atacs aeris i seguidament una invasió terrestre enfocada a destruir i eliminar Hamàs. Poc temps després, quasi tota la població de Gaza ha de fugir i desplaçar-se a mesura que les forces israelianes executen una ofensiva terrestre total i van avançant sobre el territori.

Israel i Hamàs anuncien el primer alto el foc de la guerra, implicant un acord per detenir els enfrontaments durant quatre dies amb la finalitat d'intercanviar ostatges i detinguts. Aquesta treva va derivar en l'alliberació de 105 israelians i d'aproximadament 240

[17] (Asamblea General de las Naciones Unidas. (2022). A/RES/77/247 [Review of A/RES/77/247].)
[18] (Asamblea General de las Naciones Unidas. (2022). A/RES/77/23 [Review of A/RES/77/23].)
[19] (Línea de tiempo: Acontecimientos clave en el conflicto árabe-israelí y palestino-israelí. (2023, December 22). Drupal. https://www.ajc.org/es/IsraelConflictTimelineSpanish)
[20] (Gaza: El 7 de octubre en perspectiva histórica - Viento Sur. (2024, May 3). https://vientosur.info/gaza-el-7-de-octubre-en-perspectiva-historica/)
[21] (Uk, W. (2024, January 15). 100 days of war: a timeline of the Israel-Hamas conflict. Theweek. https://theweek.com/defence/timeline-israel-hamas-war)

detinguts palestins. Tot i això, la treva col·lapsa i l'1 de desembre es reprenen les hostilitats.

L'1 de gener d'aquest any, del 2024, l'Estat israelià, enmig d'una pressió incrementada per part del seu aliat els Estats Units que reclamava la reducció de baixes civils, va començar a retirar algunes tropes de Gaza com a possible canvi cap a un conflicte de menor intensitat.

Van passant els mesos i continuen els informes sobre els constants atacs de les forces israelianes amb bombardejos aeris i terrestres causant nombroses baixes i danys significatius a infraestructures crítiques com hospitals i escoles.

Al maig, succeeixen diversos atacs israelians cap a instal·lacions de l'ONU tant a Gaza com a Cisjordània, incloent Jerusalem Est. Al mateix mes, el fiscal en cap de la Cort Penal Internacional (CPI), Karim Khan, sol·licita ordres de detenció[22] contra els líders més alts involucrats en el conflicte a Gaza entre Israel i Hamàs, amb la qual cosa el primer ministre israelià, Netanyahu, va demanar als líders mundials que s'oposin a la jurisdicció de la CPI sobre possibles crims de guerra a Palestina, i així ho han fet alguns dirigents occidentals, entre ells el president estatunidenc Joe Biden[23].

Segueixen sense cessar les intenses disputes a la Franja de Gaza i la ofensiva terrestre israeliana continua expandint-se cap a les regions del sud de la ciutat de Gaza i de l'est de Rafah. L'actual operació militar israeliana a Rafah està perjudicant de forma directa la capacitat de les agències d'ajuda per tal de portar subministres humanitaris bàsics a Gaza.

D'acord amb l'Agència de les Nacions Unides pels Refugiats de Palestina a l'Orient Proper, que en anglès es menciona com United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees (UNRWA)[24], s'estima que, des d'octubre, 1'7 milions de persones es troben actualment desplaçades, i que a Rafah romanen menys de 100.000 persones.

[22] (Israel y Hamás: de qué crímenes acusa el fiscal jefe de la Corte Penal Internacional a Netanyahu y a los líderes de Hamás. (2024, May 20). BBC News Mundo. https://www.bbc.com/mundo/articles/cw44l03krjvo)

[23] (Líderes mundiales defienden a Netanyahu tras la petición de la CPI. (2024, May 20). Euronews. https://es.euronews.com/2024/05/20/lideres-mundiales-defienden-a-netanyahu-tras-la-peticion-del-fiscal-de-la-cpi-de-pedir-su-)

[24] (unrwa. (2024, June 11). Informe actualizado de la situación en Gaza, 11 de junio de 2024. UNRWA España. https://unrwa.es/actualidad/noticias/informe-actualizado-de-la-situacion-en-gaza-11-de-junio-de-2024/)

2.3. IMPACTE A LA REGIÓ I A LA COMUNITAT INTERNACIONAL

El conflicte Israel-Palestina ha provocat un notable impacte tant a la regió de l'Orient Mitjà com a la comunitat internacional que es pot veure reflectit en diversos aspectes.

Pel que fa a la regió, l'enfrontament armat ha comportat una inestabilitat econòmica, política i social a l'Orient Mitjà, estimulant tensions constants entre les parts implicades en el cas, a més de contribuir al creixement de grups militants com Hamàs, que el que busquen és aprofitar el descontent i la sensació de ràbia que hi ha entre la població palestina, i alimentar a la regió l'extremisme i el terrorisme.

Aquesta lluita entre els dos bàndols ha sostingut tot un cicle de violència i represàlies entre les comunitats israeliana i palestina, que el resultat d'aquestes catàstrofes ha sigut el desplaçament d'un gran nombre de palestins de les seves cases, ja sigui cap a altres localitats dins dels territoris palestins, o bé, cap altres països ubicats a la regió. Això ha generat encara més problemes greus de caràcter humanitari i social.

La disputa també ha originat un efecte significatiu en les relacions diplomàtiques regionals. S'han vist afectades les relacions i les aliances que mantenia l'Estat israelià amb altres països de la regió, encara que recents acords de normalització amb Emirats Àrabs Units, Bahrain, el Sudan i el Marroc (els Acords d'Abraham) mostrin certs canvis progressius en la diplomàcia regional.

D'una altra banda, pel que fa a la comunitat internacional, el conflicte ha estat abordat per la diplomàcia internacional, i ha ocasionat nombrosos esforços de mediació i de negociació, tant bilaterals com multilaterals, amb la intervenció de grans potències com els Estats Units, sent un aliat i un Estat defensor d'Israel, i amb la col·laboració de la Unió Europea respecte a l'ajuda humanitària als palestins necessitats i els intents de conciliar en el conflicte.

S'han plantejat importants desafiaments pel dret internacional arran de les violacions comeses al dret internacional humanitari i dels drets humans, amb la qual cosa les Nacions Unides i altres organitzacions de drets humans han hagut de criticar l'Estat jueu i han hagut de condemnar aquestes violacions persistents dels drets humans. Fins i tot, s'han creat moviments socials i distintes campanyes de solidaritat per tot el món en contra d'Israel.

Conforme a la seguretat internacional i global, la situació a l'Orient Mitjà amb el conflicte israelià-palestí s'ha considerat un perjudici seriós, ja que s'ha executat la pràctica de la proliferació d'armes, s'ha induït l'acció d'actes terroristes i s'ha influït de forma rellevant en les polítiques de seguretat establertes en altres països.

La població palestina pràcticament no té accés a serveis bàsics com aigua potable, electricitat, educació o atenció mèdica. I s'ha d'indicar que les societats de totes dues comunitats, tant jueva com palestina, tenen instaurades generacions crescudes en un entorn on impera el conflicte permanent i la por, el que comporta que sorgeixin traumes i ferides psicològiques i socials, que algunes d'elles són irreparables.

En atenció a això, queda clar que les conseqüències desastroses del conflicte no les han patit només les persones que han estat involucrades directament, sinó que l'abast dels efectes ha sigut més ampli a la regió de l'Orient Mitjà i a la comunitat internacional, fent referència als temes d'estabilitat regional, diplomàcia internacional, reptes pel dret internacional, respostes humanitàries i de seguretat global.

També és evident que, sent un dels conflictes més complexos i perdurables en el marc de la política internacional, la recerca d'una solució justa i permanent segueix sent la prioritat absoluta per obtenir la pau i l'harmonia tant dins com fora de la regió.

3. EL CONSELL DE SEGURETAT[25]

3.1. L'ORGANISME I FUNCIONS

L'organisme del Consell de Seguretat va celebrar la seva primera sessió el 17 de gener de 1946, a la localització de Church House, a Westminster, Londres. L'òrgan es troba instaurat a dia d'avui a la Seu de les Nacions Unides situada a la ciutat de Nova York. Igualment, ha estat traslladada a diverses ciutats on també ha celebrat certes sessions: a Addis Abeba (Etiòpia), a 1972; a Ciutat de Panamà (Panamà), a 1973; i a Ginebra (Suïssa), a 1990.

[25] (¿Qué es el Consejo de Seguridad? | CONSEJO DE SEGURIDAD DE LA ONU. (n.d.). Www.un.org. https://www.un.org/securitycouncil/es/content/what-security-council)

Per tal de poder reunir-se el Consell quan requereixin les circumstàncies, ha d'estar present contínuament un representant de cada un dels seus membres en la Seu de les Nacions Unides.

Com ja hem esmentat anteriorment, el Consell de Seguretat es defineix com un dels sis òrgans principals de l'ONU, i la seva funció essencial, d'acord amb la Carta de les Nacions Unides[26], és la de mantenir la pau i la seguretat internacionals.

Tot i això, dins de la Carta, particularment als capítols V, VI, VII, VIII i XII, s'estableix la resta de funcions i els diversos poders que conserva el Consell de Seguretat: investigar tota controvèrsia o situació que pugui ser constitutiva de fricció internacional; recomanar mètodes d'ajustament d'aquestes controvèrsies o condicions d'arranjament; elaborar plans per l'establiment d'un sistema que reglamenti els armaments; determinar si existeix una amenaça a la pau o un acte d'agressió i recomanar què mesures s'han d'adoptar; instar als Membres a aplicar sancions econòmiques i altres mesures que no comportin l'ús de la força, amb la finalitat d'impedir o detenir l'agressió; emprendre acció militar contra un agressor; recomanar l'ingrés de nous Membres; exercir les funcions d'administració fiduciària de les Nacions Unides en "zones estratègiques"; i recomanar a l'Assemblea General la designació del Secretari General i, juntament amb l'Assemblea, escollir els magistrats de la Cort Internacional de Justícia.

3.2. LA COMPOSICIÓ DE L'ÒRGAN

En virtut de l'article 23 de la Carta de les Nacions Unides, el Consell de Seguretat està format per 15 membres, 5 membres permanents i 10 membres no permanents. La Xina, França, el Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord, la Federació de Rússia i els Estats Units conformen els membres permanents. Respecte als membres no permanents, és l'Assemblea General l'òrgan que s'encarrega d'escollir 10 membres de les Nacions Unides perquè siguin els 10 membres no permanents del Consell de Seguretat. Aquesta elecció es basa principalment a la participació dels corresponents Membres de les Nacions Unides al manteniment de la pau i seguretat internacionals i a la resta de propòsits de la Organització, i també a una determinada distribució geogràfica equitativa. Els membres no permanents són escollits per un període de dos anys. A més, conforme a l'article 142

[26] (https://www.un.org/es/about-us/un-charter (La Carta de les Nacions Unides).)

del Reglament de l'Assemblea General, dels 10 membres no permanents, l'Assemblea escull cada any cinc d'ells per un període de dos anys.

Al principi, però, el Consell de Seguretat es composava d'11 membres, dels quals 5 eren permanents i 6 no permanents. Al 1963, l'Assemblea General recomana una esmena a la Carta de l'ONU per tal d'augmentar el nombre de membres que formen la composició del Consell de Seguretat. Mitjançant la **resolució 1991 (XVIII)**[27] de l'Assemblea General, de 17 de desembre de 1963, s'incrementa la composició de membres d'11 a 15 i s'estipula que els 10 membres no permanents són escollits per regions de la següent forma: cinc d'entre els Estats d'Àfrica i Àsia; un d'entre els Estats d'Europa Oriental; dos d'entre els Estats d'Amèrica Llatina i el Carib; i dos d'entre els Estats d'Europa Occidental i altres Estats.

Actualment, els Membres de les Nacions Unides que conformen els 10 membres no permanents són els següents (precisant l'any el qual acaba el seu mandat): Algèria (2025), l'Equador (2024), Eslovènia (2025), Guyana (2025), el Japó (2024), Malta (2024), Moçambic (2024), la República de Corea (2025), Serra Lleona (2025) i Suïssa (2024).

3.3. EL REGLAMENT PROVISIONAL I LA PRESIDÈNCIA DE L'ÒRGAN

Segons l'article 30 de la Carta, el Consell de Seguretat dictarà el seu propi reglament. Així mateix, a l'any 1946, el Consell va aprovar el seu reglament provisional (S/96), el qual ha anat adoptant diverses modificacions. La última revisió portada a terme va ser al 1982 **(S/96/Rev.7)**, que va comportar la incorporació de l'idioma àrab com a sisè idioma oficial, d'acord amb la resolució 35/219 de l'Assemblea General, de 17 de desembre de 1980.

El Reglament Provisional consta d'onze capítols i d'un annex. Entre ells, es troba el capítol IV, que tracta de la Presidència del Consell, on es menciona que aquest càrrec va rotant mensualment entre els seus membres d'acord a l'ordre alfabètic en anglès dels noms dels respectius Estats membres. El President té la funció de dirigir les distintes sessions que es realitzin al Consell de Seguretat, i sota l'autoritat del mateix Consell, ostentarà la representació d'aquest en la seva qualitat d'òrgan de les Nacions Unides.

[27] (Asamblea General de las Naciones Unidas. (1963). A/RES/1991 (XVIII) [Review of A/RES/1991 (XVIII)].)

3.4. SISTEMA DE VOTACIÓ I EL PODER DE VETO

Un altre dels capítols que formen part de la taula de continguts del Reglament Provisional, concretament el capítol VII, aclareix que, amb relació al sistema de votació, les votacions al Consell de Seguretat es practicaran amb conformitat als Articles determinats de la Carta i de l'Estatut de la Cort Internacional de Justícia.

L'article 27 de la Carta acorda que cada membre del Consell de Seguretat té un vot. També s'esmenta que les decisions del Consell en relació a qüestions de procediment seran preses pel vot afirmatiu de nou membres, i les decisions pel que fa a la resta de qüestions seran preses pel vot afirmatiu de nou membres, incloent els vots afirmatius de tots els membres permanents.

A causa de la important tasca realitzada pels cinc membres permanents mencionats quant a l'establiment de les Nacions Unides a finals de la Segona Guerra Mundial, els creadors de la Carta de les Nacions Unides, convençuts que els cinc Estats seguirien desenvolupant una tasca fonamental sobre el manteniment de la pau i la seguretat internacionals, els atorguen un poder de veto especial. Si el conegut "poder de veto" és executat per un dels cinc Estats dins del Consell, aquella resolució o decisió pertinent no s'aprovaria. En cas que un membre permanent no està d'acord amb una proposta de resolució, però no té intenció de fer ús del poder de veto, l'alternativa seria optar per l'abstenció, el que suposa que aquella resolució és aprovada si obté finalment el nombre de nou vots favorables que es requereix.

3.5. EXISTÈNCIA D'AMENACES A LA PAU, TRENCAMENTS DE LA PAU I ACTES D'AGRESSIÓ SEGONS EL CONSELL DE SEGURETAT

Sota el judici del Consell de Seguretat, dins de les circumstàncies que han provocat la constitució d'amenaces a la pau, existeixen determinades situacions relatives a països específics com conflictes entre Estats o a l'interior d'Estats o conflictes interns els quals arriben a una dimensió regional o subregional.

A més, el Consell considera que altres amenaces potencials o genèriques suposaven una amenaça tant a la pau com a la seguretat internacionals, com són els actes terroristes, la

proliferació d'armes de destrucció en massa i la proliferació i el tràfic il·lícit d'armes petites i d'armes lleugeres[28].

Pel que fa als trencaments de la pau, l'òrgan considera que se n'ha ocasionat únicament als moments als quals s'ha fet ús de la força armada.

Quant als actes d'agressió per part d'un Estat cap a un altre, el Consell ha determinat la seva existència en molt poques ocasions.

És important indicar que quan el Consell pren decisions en el marc del Capítol VII i qualifica una situació com amenaça a la pau, trencament de la pau o acte d'agressió, les seves decisions són obligatòries, sent d'aplicació el dret de veto en aquests casos.

Tractant el tema de les sancions, el Consell de Seguretat té l'opció d'aplicar mesures per mantenir o restablir la pau i seguretat internacionals segons el capítol VII de la Carta. En referència a l'article 41, les sancions integren una gran varietat d'alternatives coercitives que no suposen l'ús de la força armada.

31 règims de sancions[29] s'han aplicat per part del Consell des de l'any 1966, i alguns Estats on han sigut aplicats són els següents: Libèria, amb 3 règims aplicats; Haití, amb 2 règims aplicats; l'Iraq, amb 2 règims aplicats; Líbia, amb 2 règims aplicats; la ex-Iugoslàvia, amb 2 règims aplicats; i Sudan del Sud.

Depenent dels objectius marcats pel Consell, les respectives sancions han anat variant la seva forma, partint d'importants sancions econòmiques i comercials fins a mesures més particulars, com són l'embargament d'armes, prohibicions a l'hora de viatjar i restriccions financeres.

L'aplicació de les sancions es fonamenta en el sosteniment de les transicions pacífiques, del rebuig a la implantació de canvis que manquen de naturalesa constitucional, de l'abolició del terrorisme, de la protecció dels drets humans i la promoció de la no proliferació d'armes nuclears.

La major eficàcia que aconsegueixen les sancions concerneix el moment en el qual s'apliquen dins d'una estratègia global que abasta el manteniment, la consolidació i

[28] (Preguntas frecuentes | Consejo de Seguridad. (n.d.). Main.un.org. Retrieved July 13, 2024, from https://main.un.org/securitycouncil/es/content/faq#:~:text=El%20Art%C3%ADculo%2039%20de%20la)
[29] (Sanciones | Consejo de Seguridad. (n.d.). Main.un.org. Retrieved July 13, 2024, from https://main.un.org/securitycouncil/es/sanctions/information)

l'establiment de la pau. No obstant això, no sempre s'han caracteritzat pel seu caràcter punitiu, sinó que, contràriament, existeixen règims amb el fi de concedir ajuda a governs i regions que lluiten per obtenir una transició pacífica. Una mostra d'aquests determinats règims són els imposats a l'Estat de Líbia i Guinea-Bissau.

3.6. PROCEDIMENTS I MECANISMES DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Quan succeeixen conflictes internacionals, el Consell de Seguretat de les Nacions Unides (CSNU) és un dels òrgans més importants de cara a la resolució d'aquests.

Com ja hem mencionat prèviament, la funció vital i primària de l'organisme és la de mantenir la pau i la seguretat internacionals, el que comporta que adquireixi un paper molt rellevant en situacions d'aquest tipus.

Amb la finalitat de complir la seva funció principal, el Consell disposa de diversos mecanismes per activar-los a l'hora d'efectuar una resolució de determinats conflictes. Segons els capítols VI i VII de la Carta, per tal de solucionar les controvèrsies entre Estats, poden haver solucions pacífiques o mesures que impliquin força armada o sancions militars.

En primer lloc es troba la negociació i la diplomàcia, amb acords pacífics entre les parts que afrontin el problema substancial del conflicte. Com a resolució pacífica, el Consell també pot incloure un procés de mediació, d'arbitratge, citar a la Cort Internacional de Justícia o inclòs pot enviar missions d'investigació per recopilar informació i, d'aquesta manera, entendre la naturalesa del conflicte i quines mesures serien les adequades a aplicar.

Després, en cas que la controvèrsia comporti hostilitats entre ells, l'òrgan de l'ONU pot aprovar resolucions que exigeixin un cessament de foc, l'enviament d'observadors militars o el desplegament de forces de manteniment de la pau per estabilitzar la situació al terreny de la lluita i per protegir els civils.

L'execució d'aquestes Operacions de manteniment de la pau de l'ONU, les quals promouen i garanteixen tant els drets humans com el restabliment de l'Estat de dret, correspon a un instrument primordial i un dels més vàlids per ajudar als països a realitzar la seva transició d'un conflicte o una guerra a la pau i a l'harmonia.

Finalment, si no han sigut d'eficàcia suficient les anteriors mesures, es pot produir la imposició de sancions econòmiques, diplomàtiques, comercials o militars als països involucrats en el conflicte que amenacin la pau i la seguretat internacionals. Aquestes sancions poden incloure embargaments d'armes, congelació d'actius financers i restriccions de viatge.

En circumstàncies de crisi i d'inestabilitat, el Consell gaudeix d'una capacitat d'intervenció ràpida, ja que pot convocar reunions necessàries de forma urgent i emprendre de seguida iniciatives per afrontar les emergències internacionals que estiguin produint-se en aquell moment. Aquesta assistència activa i ràpida pot ser de força utilitat per evitar una escalada major de les disputes.

Cal assenyalar, a més a més, que amb la composició dels seus cinc membres permanents i dels deus membres no permanents que van rotant cada dos anys, l'organisme reflexa una representació internacional àmplia i diversa, implicant una important varietat de perspectives i un tractament del conflicte més inclusiu.

Totes aquestes tècniques d'actuació mencionades destaquen la tasca fonamental de la qual s'encarrega el Consell de Seguretat respecte a la resolució de conflictes, caracteritzant-se d'enfocaments flexibles i adaptables segons la naturalesa i la gravetat de les circumstàncies de cada situació distinta.

Així doncs, el seu rol és essencial pel fet de posseir una autoritat notòria amb capacitat d'imposar mesures coercitives als Estats membres, d'ajudar en les negociacions que es portin a terme entre les parts pertinents, i pel fet d'ostentar una sòlida influència internacional, la qual és necessària per aplicar accions efectives que puguin garantir la pau i la seguretat al món.

4. INTERVENCIÓ DEL CONSELL DE SEGURETAT EN EL CONFLICTE ISRAEL-PALESTINA. LA VISIÓ GENERAL

4.1. LA QÜESTIÓ DE PALESTINA

Des de l'any 1948, el Consell de Seguretat ha estat treballant en la situació de l'Orient Mitjà i en la qüestió de Palestina de manera exhaustiva.[30] En períodes de disputes i conflictes armats, ha pres decisions favorables al cessament dels atacs entre les diferents parts.

També, ha efectuat l'enviament d'observadors militars que tenen la funció de preveure possibles conflictes que posin en risc els pactes i els acords que s'han convingut pel manteniment de la pau internacional.

L'organisme ha demostrat de forma constant el seu interès i la seva inquietud sobre el tema. Algunes de les seves accions realitzades són: la declaració de nul·litat de les mesures que adopta el Govern d'Israel per modificar l'estatut de Jerusalem; la reclamació de la cessació de l'activitat israeliana als assentaments a causa de la invalidesa jurídica d'aquests; i la sol·licitud del retorn dels civils palestins deportats.

Així mateix, s'ha involucrat en el manteniment de les negociacions dins del procés de pau a l'Orient Mitjà amb l'objectiu d'arribar a un punt en comú entre el bàndol israelià i el bàndol palestí.

Fins i tot, s'ha mostrat partidari d'una solució de dos Estats, Israel i Palestina, amb les corresponents fronteres reconegudes i amb una seguretat eficaç en elles, comportant una existència d'un al costat de l'altre sense tensions ni enfrontaments entre tots dos, com es precisa a la Resolució 1397 (2002).

Cada mes, el Consell rep informes i realitza debats oberts de forma periòdica sobre la qüestió i té davant seu la sol·licitud d'admissió per part de Palestina com a Membre de les Nacions Unides, la qual va ser presentada, per primera vegada, el 2011 pel seu president Mahmoud Abbas.

[30] (Admin, D. S. U. (n.d.). Consejo de Seguridad. La Cuestión de Palestina. Retrieved June 8, 2024, from https://www.un.org/unispal/es/data-collection/security-council/)

4.2. PRIMERES RESOLUCIONS I POSICIONAMENTS INICIALS RESPECTE AL CONFLICTE ISRAELIÀ-PALESTÍ (1945-1966)[31]

El conflicte d'Israel-Palestina és un dels més complexos i extensos en la història moderna, i el Consell de Seguretat s'ha dedicat al tema, sent una peça bastant important, des dels seus orígens. A continuació, s'esmenten i s'expliquen les primeres resolucions que va aprovar l'òrgan i els seus posicionaments des de pràcticament la Segona Guerra Mundial fins que es produeix la Guerra dels Sis Dies a l'any 1967:

- Resolució 42 (5 de març, 1948)[32]

El 5 de marc de 1948, el Consell aprova la Resolució 42, on es dirigeix especialment als Governs i pobles establerts a Palestina per incentivar-los a que prenguin les mesures pertinents per tal d'evitar o de disminuir els desordres i el caos que es produeix a la regió.

I cal indicar la invitació que realitza als seus membres permanents perquè facilitin la seva cooperació amb la Comissió de Palestina de les Nacions Unides, informant-lo sobre la situació a Palestina i realitzant recomanacions cap a la Comissió.

La resolució va suposar un primer intent de contenir i calmar les tensions abans del fi del Mandat Britànic.

- Resolució 43 (1 d'abril, 1948)[33]

En aquesta resolució, es manifesta l'augment de les hostilitats produïdes a Palestina i es demana a les parts enfrontades i als seus grups armats que no prosperin els actes de violència.

A més, es reclama la presència de representants, tant de la comunitat àrab com de la comunitat jueva, a disposició del Consell, amb l'objectiu de portar a terme una treva.

[31] (Resoluciones | CONSEJO DE SEGURIDAD DE LA ONU. (n.d.). https://www.un.org/securitycouncil/es/content/resolutions)
[32] (Consejo de Seguridad: Resolución 42, "La Cuestión Palestina", 5 de marzo de 1948)
[33] (Consejo de Seguridad: Resolución 43, "La Cuestión Palestina", 1 de abril de 1948)

- Resolució 46 (17 d'abril, 1948)[34]

La Resolució 46 adoptada el 17 d'abril de 1948 insistia en establir una treva i conservava la voluntat de implantar una sèrie de mesures determinades que poguessin moderar i minorar la violència.

Així mateix, reclama als Estats disputats la seva col·laboració per tal de fer efectiu el manteniment de la legalitat i de l'ordre, i exigeix l'abstenció per part d'ells a l'hora d'adquirir armes o material de guerra i a l'hora de desenvolupar una activitat política que afecti greument als drets o a les posicions d'una comunitat o una altra.

La resolució també exigeix la cooperació amb el Mediador de l'ONU a Palestina, i invita al Regne Unit, sempre i quan es consideri una Potència Mandatària, que aconsegueixi una acceptació per part dels interessats a l'Estat palestí de les mesures mencionades al paràgraf anterior.

- Resolució 48 (23 d'abril, 1948)[35]

A la Resolució 48, aprovada el 23 d'abril de 1948, el Consell funda la Comissió de Treva per a Palestina, les tasques de la qual es basaran en la supervisió del compliment per part dels dos Estats enfrontats de la Resolució 46 i, així doncs, en implantar la treva al conflicte.

La Comissió també ha d'emetre i presentar un informe al Consell on consti les activitats practicades i es detalli l'evolució de la situació, mantenint-lo informat sobre les seves accions portades a terme i les circumstàncies de la realitat que transcorre a la zona de la disputa.

[34] (Consejo de Seguridad: Resolución 46, "La Cuestión Palestina", 17 de abril de 1948)
[35] (Consejo de Seguridad: Resolución 48, "La Cuestión Palestina", 23 de abril de 1948)

- Resolució 50 (29 de maig, 1948)[36]

La Resolució 50, del 29 de maig de 1948, el Consell de Seguretat sol·licita a tots els Governs i autoritats de les parts involucrades en el conflicte el cessament de tots els actes de força armada durant un termini de quatre setmanes.

Addicionalment, reclama l'abstenció d'introduir personal de combat i d'exportar o importar material bèl·lic durant el període que s'estableix el pertinent cessament de les hostilitats.

A la resolució s'aprecia l'ordre de desmilitarització de Jerusalem i de la supervisió de la treva per part d'observadors enviats des de l'ONU, incitant a les autoritats corresponents la protecció dels respectius Llocs Sagrats i de la ciutat de Jerusalem, i encarregant al Mediador de l'ONU, disposant-li d'un nombre suficient d'observadors militars, que transmeti les disposicions del text a totes les parts perquè es vetlli pel compliment de la treva.

- Resolució 54 (15 de juliol, 1948)[37]

Pel que fa a aquesta resolució, l'òrgan de l'ONU declara que la situació que es produeix a l'Estat de Palestina es considera una amenaça a la pau en virtut a l'article 39 de la Carta de les Nacions Unides. D'aquesta forma, ordena als Governs i autoritats de les parts en conflicte que renunciïn les seves intencions de realitzar qualsevol acció militar i que determinin un alto el foc dirigit a les seves forces militars i paramilitars.

S'indica que l'incompliment d'aquesta ordre i d'aquestes disposicions per part dels seus Governs suposaria una violació de la pau internacional segons l'article 39 de la mateixa Carta, el que comportaria un anàlisi urgent i immediat per part del Consell de Seguretat per tal de saber quines mesures concretes s'haurien d'aplicar al terreny.

La resolució estipula a més que, com una necessitat especial i de caràcter urgent, s'executi un alto el foc immediat i incondicional a la ciutat de Jerusalem al dia següent de la resolució, encarregant a la Comissió de Treva que emprengui totes les mesures necessàries perquè sigui efectiu el cessament del foc.

[36] (Consejo de Seguridad: Resolución 50, "La Cuestión Palestina", 29 de mayo de 1948)
[37] (Consejo de Seguridad: Resolución 54, "La Cuestión Palestina", 15 de julio de 1948)

El Consell, amb aquesta resolució, definitivament, intenta establir una segona treva que sigui efectiva en el conflicte entre els dos bàndols.

- Resolució 62 (16 de novembre, 1948)[38]

Aquí el Consell sol·licita un armistici que s'apliqui a tots els sectors de Palestina per tal de facilitar la transició de la treva vigent, establerta per la resolució anterior (la Resolució 54 del Consell de Seguretat), a una pau permanent.

Es suggereix a les parts que realitzin negociacions per arribar a un acord d'armistici, el qual es caracteritzi per determinar les línies de demarcació definitives que les forces armades no poden traspassar i per imposar les mesures de reducció d'aquestes forces armades que comportin la continuïtat de l'armistici durant el període transició cap a la pau permanent a Palestina.

- Resolució 73 (11 d'agost, 1949)[39]

En virtut al compliment de la Resolució 62 de 1948 i tenint en consideració els Acords d'Armistici que firma Israel amb els països d'Egipte, Jordània, el Líban i Síria , s'expressa l'esperança pròxima a trobar una solució definitiva a totes les qüestions de controvèrsia entre les parts.

S'afegeix la declaració que els Acords d'Armistici signifiquen un avançament important cap a la pau permanent a Palestina i que, aquests acords, substitueixen la treva ordenada en les Resolucions 50 i 54 del Consell de Seguretat, aprovades les dos a l'any 1948.

A les disposicions es precisa que les funcions del Mediador de l'ONU a Palestina han estat complertes i que aquest queda rellevat, i es demana al Secretari General que mantingui al servei el personal de la present Organització de Vigilància de la Treva que pot ser necessari per observar i mantenir el cessament del foc i de l'armistici.

[38] (Consejo de Seguridad: Resolución 62, "La Cuestión Palestina", 16 de noviembre de 1948)
[39] (Consejo de Seguridad: Resolución 73, "La Cuestión Palestina", 11 de agosto de 1949)

- Resolució 106 (29 de març, 1955)[40]

Respecte a la Resolució 106 del 29 de març de 1955, el Consell condemna a través d'ella un atac a Gaza sota les autoritats israelianes i de caràcter premeditat.

L'atac és considerat com una violació de l'Acord d'Armistici General, i s'exigeix a Israel que apliqui mesures per evitar aquests fets agressius, amb els quals es determina que no es pot aconseguir cap progrés positiu cap a la pau a Palestina, a excepció que les parts acatin les obligacions de l'Acord d'Armistici i de les disposicions relacionades al cessament del foc que consten en la Resolució 54 (1948) de l'organisme.

Conclusió d'aquestes primeres intervencions de l'òrgan:

En definitiva, les primeres resolucions i els posicionaments inicials del Consell de Seguretat respecte al conflicte entre Israel i Palestina es basen en pal·liar la violència dels actes portats a terme entre ells, facilitar la implementació de treves i cessaments de foc, i servir de mediació en els determinats Acords d'Armistici.

Tot i que s'han presentat obstacles i s'han presenciat tensions constantment entre els dos bàndols, aquests primers moviments de l'òrgan de l'ONU pel que fa al conflicte han sigut d'utilitat per consolidar les bases per a la intervenció internacional i pels futurs esforços de pau a la regió.

4.3. RESOLUCIONS RELLEVANTS RESPECTE AL CONFLICTE[41]

Al llarg de les dècades, el Consell de Seguretat ha aprovat nombroses resolucions pel que fa al cas d'Israel-Palestina i les seves diferències. Les resolucions aprovades han tractat diversos aspectes del conflicte, com la seguretat, els drets humans i l'establiment de pau. Però, seguidament, s'esmenten les resolucions que, sota el meu punt de vista i la meva consideració, són les més rellevants en aquest context:

[40] (Consejo de Seguridad: Resolución 106, "La Cuestión Palestina", 19 de marzo de 1955)

[41] (Resoluciones | CONSEJO DE SEGURIDAD DE LA ONU. (n.d.). https://www.un.org/securitycouncil/es/content/resolutions)

- Resolució 242 (22 de novembre, 1967)[42]

Després de la Guerra dels Sis Dies, el Consell de Seguretat aprova el 22 de novembre de 1967 la Resolució 242, on s'estableixen els principis per a una pau justa i perdurable a l'Orient Mitjà.

Els assumptes que destaquen en el text corresponen a la retirada de les forces armades israelianes dels territoris ocupats en el conflicte, al cessament de qualsevol activitat que inciti a la pràctica de la guerra, al reconeixement de la sobirania, integritat territorial i independència política de cada Estat a la regió, i al dret a viure en pau dins de fronteres que es caracteritzin per ser segures i ser reconegudes, que estiguin exemptes d'amenaces i d'actes de violència.

Aquesta resolució és aprovada per unanimitat i és una de les més àmpliament acceptades en relació amb el conflicte Israel-Palestina, constituint-se, clarament, com a base per a molts esforços de pau posteriors mitjançant negociacions entre les parts.

- Resolució 338 (22 d'octubre, 1973)[43]

La Resolució 338 sol·licita, principalment, un cessament de foc urgent de totes les activitats i operacions militars que es realitzen als Estats en la guerra de l'Orient Mitjà d'octubre, denominada també la guerra de Yom Kipur (conflicte bèl·lic entre la coalició dels països àrabs, liderats per Egipte i Síria, contra Israel)[44], que aquests apliquin la Resolució 242 de 1967 un cop es produeixi l'alto el foc, i l'organisme de l'ONU decideix l'inici de negociacions amb l'objectiu de consolidar una pau justa i perdurable a l'Orient Mitjà.

En aquesta última disposició, la paraula clau que li atorga la importància a tot el text en el marc del conflicte és la de "decideix" per part del Consell, el que s'entén que s'està invocant implícitament el caràcter vinculant que es reflexa a l'article 25 de la Carta de les

[42] (Consejo de Seguridad: Resolución 242, "La Situación en el Oriente Medio", 22 de noviembre de 1967)
[43] (Consejo de Seguridad: Resolución 338, "Cesación de Fuego en el Oriente Medio", 22 de octubre de 1973)
[44] (La Guerra del Yom Kipur: del sorprendente ataque a la victoria israelí. (2023, October 15). Historia.nationalgeographic.com.es. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/guerra-yom-kipur-sorprendente-ataque-victoria-israeli_20302)

Nacions Unides, el qual menciona que tots els Estats membres de l'ONU han de comprometre's a acceptar i a acatar les decisions del Consell de Seguretat.

Tot i així, les decisions d'aquesta institució referents al capítol VII de la Carta pel que fa a la seva responsabilitat fonamental de garantir la pau i la seguretat internacionals són generalment acceptades com a vinculants pels Estats membres.

El dictamen del text és aprovat per 14 vots a favor, cap en contra i l'abstenció única de la Xina.

- Resolució 446 (22 de març, de 1979)[45]

Respecte a aquesta resolució, aprovada el 22 de març de 1979, es tracta en ella el tema que els assentaments israelians als Territoris Palestins Ocupats des de 1967 (Cisjordània, Jerusalem Est i la Franja de Gaza), incloent la zona de Jerusalem Oriental, no tenen validesa legal i constitueixen un greu impediment al camí progressiu cap a la pau complerta, justa i perdurable a l'Orient Mitjà.

A més a més, s'exigeix a Israel que cessi la construcció d'assentaments i no segueixi aplicant cap mesura que perjudiqui la naturalesa geogràfica dels territoris àrabs ocupats o que impliqui el trasllat de la seva pròpia població civil a aquests territoris.

Així mateix, es crea una comissió composada per tres membres del Consell de Seguretat amb el càrrec d'examinar la situació d'aquests assentaments als territoris ocupats i portar a terme un estudi vàlid del cas per tal d'afrontar la qüestió apropiadament.

La resolució va ser aprovada amb 12 vots a favor, cap vot en contra i 3 abstencions, que corresponien als Estats de Noruega, del Regne Unit i dels Estats Units.

- Resolució 478 (20 d'agost, 1980)[46]

El Consell va aprovar el 20 d'agost de 1980 una de les resolucions que condemnen l'intent per part d'Israel d'annexionar-se Jerusalem Est.

[45] (Consejo de Seguridad: Resolución 446, "Territorios ocupados por Israel", 22 de marzo de 1979)
[46] (Consejo de Seguridad: Resolución 478, "Territorios ocupados por Israel", 20 de agosto de 1980)

En aquesta resolució, particularment, condemna la "Llei de Jerusalem" adoptada per l'Estat Israelià, la qual declara Jerusalem com a capital indivisible del país, el que comporta un cas omís de les distintes resolucions aprovades pel Consell de Seguretat i, de la mateixa forma, una violació del dret internacional.

Per aquesta raó, l'òrgan la declara nul·la i la deixa sense efecte, instant a tots els Estats membres a acceptar la decisió i a retirar les seves respectives missions diplomàtiques de la ciutat de Jerusalem com a sanció o mesura de càstig.

El text de les disposicions és aprovat amb 14 vots a favor, cap en contra i només 1 abstenció, la dels Estats Units.

- Resolució 1322 (7 d'octubre, 2000)[47]

Aquesta resolució del 7 d'octubre de l'any 2000 sorgeix com a resposta de la segona intifada produïda, on el Consell de Seguretat lamenta la provocació portada a terme el 28 de setembre del mateix any a Al-Haram Al-Sharif, a Jerusalem, i la violència comesa tant en aquesta específica localitat com en altres llocs sagrats i altres zones dels territoris àrabs que són ocupats per Israel des de 1967.

Els actes agressius ocorreguts que atempten contra la pau i la seguretat internacionals, caracteritzats amb un ús excessiu de la força contra la població palestina, i que han causat nombroses lesions i víctimes humanes, són condemnats severament per l'organisme.

Es demana a l'Estat israelià que realitzi el necessari perquè cessin les conductes violentes i les accions provocadores, garantint el compliment dels aspectes que formen part del procés de pau de l'Orient Mitjà.

També, precisa la importància d'instaurar un mecanisme per a la investigació objectiva i eficaç dels greus fets succeïts amb la finalitat de prevenir-los en un futur pròxim, de tal manera que qualsevol iniciativa positiva respecte a aquest sentit convindria favorablement al cas.

S'aprova la resolució amb 14 vots favorables, cap en contra i l'abstenció dels Estats Units del què s'estipula.

[47] (Consejo de Seguridad: S/RES/1322, "La Situación en Oriente Medio y la cuestión de Palestina", 7 de octubre de 2000)

- Resolució 1397 (12 de març, 2002)[48]

Aprovada el 12 de març de 2002, la Resolució 1397 va ser la primera en la qual l'òrgan de l'ONU, el Consell, es posiciona a favor d'una solució de dos Estats en el conflicte, Israel i Palestina, existint un Estat al costat de l'altre dins de fronteres segures i reconegudes, en un entorn de pau i estabilitat.

S'exigeix al text, tenint en compte les resolucions anteriors 242 (1967) i 338 (1973), el cessament dels actes violents i les destruccions entre israelians i palestins que s'estan produint des de la segona intifada a l'any 2000, i que es reprenguin les negociacions, per part dels líders tant del bàndol israelià com del palestí, relatives a un final del conflicte pacífic.

Aquestes disposicions són bastant significatives, ja que reflecteixen per primera vegada la visió de dos Estats, d'una solució biestatal, amb un Estat israelià per un costat i, per un altre costat, un Estat palestí.

La Resolució 1397 és aprovada amb 14 fots a favor, cap en contra i només l'abstenció de Síria.

- Resolució 1515 (19 de novembre, 2003)[49]

Aquesta resolució, que recorda especialment les resolucions 242 (1967), 338 (1973) i 1397 (2002), autoritza la Fulla de Ruta per a la Pau proposada pel Quartet (els Estats Units, Rússia, la Unió Europea i les Nacions Unides), la qual es centra en una solució biestatal permanent per acabar amb el conflicte israelià-palestí.

Es demana a les parts que no incompleixin les seves obligacions en virtut a la Fulla de Ruta en col·laboració amb el Quartet i que materialitzin al terreny la visió de dos Estats vivint un al costat de l'altre sense cap violació de la pau i la seguretat entre ells.

[48] (Consejo de Seguridad: S/RES/1397, "Sobre la situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 12 de marzo de 2002)
[49] (Consejo de Seguridad: S/RES/1515, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 19 de noviembre de 2003)

La Resolució 1515, que treballa en aconseguir una pau àmplia, justa i permanent en aquesta regió de l'Orient Mitjà, va ser aprovada per unanimitat.

- Resolució 1860 (8 de gener, 2009)[50]

El 8 de gener de 2009, durant la guerra a la Franja de Gaza, s'aprova la Resolució 1860, la qual, considerant aquesta zona una part integral del territori ocupat des de 1967 i que formarà part de l'Estat palestí, exigeix que es respecti un alto el foc urgent i permanent, i així doncs, que es produeixi la retirada de les forces israelianes de Gaza.

Es sol·licita l'apertura de les fronteres perquè hi pugui intervenir, sense obstacles, l'assistència humanitària, amb el subministrament d'aliments, tractament mèdic i d'elements bàsics necessaris per a tota la Franja de Gaza.

A més, es demana a tots els Estats membres que donin suport als esforços internacionals que contribueixen a la moderació de la situació humanitària i econòmica que s'està vivint a Gaza.

Aquesta resolució és aprovada amb 14 vots a favor, cap en contra i es presenta com la única abstenció els Estats Units.

- Resolució 2334 (23 de desembre, 2016)[51]

En la Resolució 2334, adoptada el 23 de desembre de 2016, es reitera que els assentaments israelians als Territoris Palestins Ocupats des de 1967, incloent Jerusalem Oriental, manquen de validesa legal i són qualificats com una violació flagrant del dret internacional, exigint a l'Estat d'Israel que cessi totes les activitats i pràctiques d'assentament, ja que és primordial per garantir la solució biestatal.

Cal indicar que s'insta al respecte la intensificació per part dels Estats membres del suport i dels esforços diplomàtics tan regionals com internacionals amb el fi de fer realitat el més aviat possible l'escenari de pau àmplia, justa i perdurable a l'Orient Mitjà, fonamentant-

[50] (Consejo de Seguridad: S/RES/1860, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 8 de enero de 2009)
[51] (Consejo de Seguridad: S/RES/2334, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 23 de diciembre de 2016)

se en les respectives resolucions de l'ONU, en la Iniciativa de Pau Àrab (reconeixement per part dels països àrabs de l'Estat d'Israel com a contraprestació a la creació d'un Estat palestí) i la Fulla de Ruta del Quartet, i d'acabar amb l'ocupació israeliana que va començar al 1967.

Quant a l'aprovació de la resolució, aquesta rep 14 vots a favor, cap en contra i 1 abstenció per part del Govern dels Estats Units.

- Resolució 2712 (15 de novembre, 2023)[52]

Després d'ocórrer els esdeveniments del 7 d'octubre de 2023, el 15 de novembre s'aprova la resolució 2712, la qual aborda la crisi humanitària que es viu a Gaza. Exigeix que totes les parts respectin les seves obligacions sota el dret internacional humanitari, especialment en la protecció de civils i nens.

També sol·licita pauses humanitàries necessàries i correctores a Gaza per permetre l'accés sense impediments d'ajuda humanitària. D'igual forma, reclama l'alliberació urgent de tots els ostatges, sobre tot dels nens, i condemna el desplaçament forçós de civils, exhortant a les parts la seva abstenció de privar a la població civil de serveis bàsics i essencials per a la seva supervivència.

La resolució 2712 és aprovada amb 12 vots favorables, cap en contra i amb 3 abstencions realitzades pels Estats Units, per Rússia i pel Regne Unit.

- Resolució 2720 (22 de desembre, 2023)[53]

La Resolució 2720 del CSNU reitera la sol·licitud d'un increment significatiu d'assistència humanitària que englobi els subministres fonamentals com combustible, aliments i medicines, exigint l'apertura de tots els passos fronterers de Gaza per facilitar l'entrada de tal ajuda requerida.

[52] (Consejo de Seguridad: S/RES/2712, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 15 de noviembre de 2023)
[53] (Consejo de Seguridad: S/RES/2720, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 22 de diciembre de 2023)

Així mateix, es nombra a un Coordinador Superior d'Assumptes Humanitaris i de la Reconstrucció a Gaza amb les tasques de facilitar, coordinar i verificar les operacions d'auxili.

Aquest text aprovat, que declara que els béns de naturalesa civil, incloent els llocs de refugi, estan protegits pel dret internacional humanitari, i que exigeix que s'apliqui plenament la resolució anterior (la Resolució 2712), es considera un pas important en la millora de la situació a Gaza, ja que destaca la necessitat immediata d'ajuda i la protecció tant dels civils com del personal mèdic.

S'aprova la resolució amb 13 vots a favor, cap en contra i dos abstencions, la dels Estats Units i la de Rússia.

- Resolució 2728 (25 de març, 2024)[54]

Adoptada el 25 de març d'aquest mateix any, aquesta resolució reclama un alto el foc immediat entre Israel i Hamàs a la Franja de Gaza durant el mes de Ramadà. S'expressa una profunda preocupació per la desastrosa situació humanitària a Gaza i deplora els atacs contra civils i objectes civils, així com els actes terroristes i la presa d'ostatges, que es troben prohibits pel dret internacional.

Es destaca, a més, el fet d'erradicar tots els obstacles que dificultin la prestació d'assistència humanitària a gran escala i, així doncs, poder expandir-la per protegir els civils de la zona.

Les disposicions de la resolució són aprovades amb 14 vots a favor, cap en contra i l'abstenció única dels Estats Units.

- Resolució 2735 (10 de juny, 2024)[55]

Per últim, tractant la darrera resolució enfocada a la qüestió palestina, aprovada el 10 de juny, la Resolució 2735 estableix un nou pla de cessament al foc.

[54] (Consejo de Seguridad: S/RES/2728, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 25 de marzo de 2024)
[55] (Consejo de Seguridad: S/RES/2735, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 10 de junio de 2024)

El nou pla dissenyat es basa en tres fases: la Fase 1, amb un cessament al foc urgent i complert, l'alliberació d'ostatges, l'intercanvi de presoners palestins, la retirada de les forces israelianes de les àrees poblades de Gaza, i amb la distribució segura d'assistència humanitària a gran escala; la Fase 2, que consta de la fi permanent de les hostilitats i l'alliberació de tota la resta d'ostatges, juntament amb la retirada total de les forces israelianes de Gaza; i la Fase 3, que es centra en l'inici d'un pla de reconstrucció a llarg termini per a Gaza i en el retorn de les restes de qualsevol ostatge mort a les seves respectives famílies.

A banda d'això, la resolució refusa qualsevol intent de canvi demogràfic o territorial a la Franja de Gaza i emfatitza la importància d'unificar Gaza i Cisjordània sota l'Autoritat Palestina, reiterant i reafirmant el compromís amb una solució de dos Estats que convisquin en pau.

El text va ser aprovat amb 14 vots a favor, cap en contra i només l'abstenció de Rússia.

4.4. IMPACTE DE LES RESOLUCIONS AL TERRENY I REACCIONS DELS DOS ESTATS PROTAGONISTES EN DISPUTA

Les resolucions del Consell de Seguretat (CSNU) respecte al conflicte entre Israel i Palestina tenen un impacte sobre el terreny que pot ser significatiu, però no s'han d'ometre les limitacions.

Aquestes resolucions conserven un pes jurídic considerable, ja que, com hem mencionat anteriorment, són legalment vinculants pels Estats membres de l'ONU, però existeixen ocasions que la resolució del conflicte, perquè sigui efectiva, depèn de diversos factors i de distintes circumstàncies. Així doncs, es pot apreciar que en general, sobre el terreny, l'impacte és mixt.

Per un costat, tractant els efectes positius, s'ha d'esmentar que les disposicions aprovades pel Consell han consolidat un tipus de marc legal i polític internacional, el qual condemna els assentaments israelians als Territoris Palestins Ocupats i considera la solució biestatal com el remei adequat amb el qual posar fi a la guerra entre ells. Això ha proporcionat una base per a les següents i futures negociacions de pau.

També han funcionat com una via per a la comunitat internacional en la qual s'exerceix pressió diplomàtica sobre les parts involucrades. Una mostra d'aquesta pressió s'ha vist

reflectida en la última resolució explicada, la Resolució 2334 de 2016, on s'ha fortificat el consens internacional sobre la il·legalitat i la invalidesa de la pràctica d'assentaments israelians als territoris ocupats.

A més a més, gràcies als textos adoptats, ha sigut possible el fet de donar suport humanitari, amb l'assistència que es requeria a les zones afectades i facilitant l'accés tant de les agències pròpies de l'ONU com d'altres organitzacions humanitàries a la Franja de Gaza i Cisjordània.

Altrament, pel que fa als desafiaments i els obstacles, trobem que manquen determinats mecanismes efectius de compliment. Moltes vegades l'òrgan ha condemnat certes conductes d'Israel, com l'activitat dels assentaments, i l'Estat jueu ha fet cas omís, sense cessar aquelles accions perjudicials a la pau internacional. Si no s'apliquen mesures coercitives que siguin severes i estrictes, que serveixin realment com un tipus de càstig dur, no s'aconseguirà que l'impacte de les resolucions sigui pràctic.

L'ús del poder de veto per part d'Estats membres permanents del CSNU, especialment els Estats Units com a defensor de l'Estat israelià, ha estat crucial a l'hora d'impedir resolucions sòlides que comportaven un impacte major sobre el terreny. Amb un poder de veto utilitzat per només un dels cinc membres permanents ja no possibilita l'aprovació d'aquella resolució.

El bloqueig israelià també ha perpetuat la crisi humanitària a Gaza, exhibint les limitacions de les resolucions per transformar positivament dinàmiques complexes sobre el terreny.

És important aclarir que quan les parts en conflicte no les consideren llegítimes, l'impacte perd valor i disminueix. Tant Israel com Palestina, sobre tot Israel, no han acceptat portar a la pràctica mesures de certes resolucions pel fet de creure que tenien un caràcter parcial i que només eren favorables cap a una part.

La Resolució 338 de 1973 és una evidència d'aquestes limitacions, perquè, tot i que la guerra no avança i és detinguda, les profundes condicions del conflicte no es solucionen, el que comporta que es produeixin més hostilitats i més destruccions a la regió durant els anys següents.

D'aquesta forma, s'observa que, encara que es proporcioni un marc legal i polític per a la resolució del conflicte, la seva efectivitat depèn d'una sèrie de factors com l'ús del poder

de veto, la implementació per part dels Estats membres i la disposició de les parts involucrades a l'enfrontament armat per acatar i complir les resolucions.

Respecte a les reaccions de l'Estat israelià i de l'Estat palestí sobre la intervenció del CSNU i les seves resolucions han estat divergents de forma constant, reflectint les diverses diferències existents entre ells.

D'una banda, per part d'Israel, la reacció principal ha estat de rebuig i de crítica, ja que considera que algunes resolucions són injustes, que no tenen en compte les seves preocupacions de seguretat legítimes, i que n'hi ha d'altres que afavoreixen a Palestina.

També el Govern israelià ha tingut la reacció de desobediència clara i manifesta de les resolucions, pel fet que les seves polítiques d'Estat eren contràries a elles, i en comptes de cessar, per exemple, la construcció d'assentaments il·legals en Territoris Palestins Ocupats, ha seguit expandint aquests assentaments.

Aquestes accions suposen la falta de compliment per part d'Israel de les resolucions del Consell de Seguretat.

D'una altra banda, per part de Palestina, generalment ha existit una reacció d'acceptació i d'aprovació de les resolucions que han protegit els seus drets i d'aquelles que per exemple condemnen els assentaments israelians, exigeixen la fi de l'ocupació o reclamen la creació d'un Estat palestí independent.

Així mateix, Palestina ha instat en repetides ocasions a la comunitat internacional a implementar les resolucions de l'òrgan de l'ONU. Tot i així, l'Estat palestí també ha portat a terme crítiques a causa de la falta d'acció real per part de la comunitat per fer complir les resolucions i per responsabilitzar o inculpar a Israel per les seves accions.

Com a síntesi de les reaccions, cal indicar que es reflecteixen les divisions i les perspectives contràries que existeixen entre les parts sobre el conflicte. Mentre que l'Estat jueu valora les resolucions corresponents com amenaces a la seva seguretat i les rebutja, l'Estat palestí les considera com una forma de protecció als seus drets i a les seves pròpies sol·licituds, tot i que en determinades situacions realitzi crítiques sobre la falta d'acció perquè siguin efectives.

5. PRINCIPALS TEMES DE CONTROVÈRSIA

5.1. TERRITORIS EN DISPUTA: CISJORDÀNIA, GAZA I JERUSALEM ORIENTAL

Analitzant i estudiant les resolucions del CSNU respecte al conflicte israelià-palestí, apreciem que hi ha uns temes que són els que més es tracten i als que més es posa el focus d'atenció, configurant-se com a temes fonamentals de debat i de discussió. Dins d'aquests temes, trobem l'aspecte dels territoris en disputa, que juguen un paper central en aquest conflicte a l'Orient Mitjà.

Primer de tot, el territori de Cisjordània és un dels principals en la disputa entre Israel i Palestina, el qual va ser ocupat per Israel després de la Guerra dels Sis Dies a l'any 1967. Conforme a aquesta qüestió, la majoria de la comunitat internacional no reconeix la sobirania israeliana sobre Cisjordània i considera que els nombrosos assentaments israelians establerts i construïts en aquella zona són il·legals, tot i que Israel no pensa el mateix i ho contradiu.

Segons els Acords d'Oslo de 1993, el territori de Cisjordània es divideix en tres zones administratives[56], en les quals Israel gaudeix de la majoria del control, encara que hi ha diferents nivells de control israelià i palestí.

Així mateix, el futur de Cisjordània és un punt vital en els acords i les negociacions de pau, ja que la voluntat dels palestins és establir un Estat independent en aquest mateix territori, juntament amb Gaza i Jerusalem Est.

Pel que fa a la Franja de Gaza, aquest territori ha estat sotmès a un gran nombre d'enfrontaments armats, que ha implicat el dictamen de diverses sol·licituds de cessaments d'hostilitats a la zona. L'Estat jueu va efectuar la retirada tant de les seves forces militars com dels seus colons de Gaza a l'any 2005, però manté un control i un bloqueig que es reflecteix en restriccions de moviment de béns i persones, derivant a una crisi humanitària prou considerable, molt agreujada en l'etapa actual del conflicte.

[56] (https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/blog/historia/articulo/ocho-claves-para-entender-el-conflicto-palestino-israeli/)

El territori és governat des de 2007 pel grup militant de Hamàs, el qual és considerat una organització terrorista per Israel. Les hostilitats entre aquest moviment militant islamista i Israel són periòdics i habituals.

Actualment, a Gaza la situació humanitària està molt limitada, i la regió es troba destruïda en un elevat percentatge. Les condicions de vida són deplorables, perquè hi ha constantment bloquejos i restriccions per part d'Israel, i contínues acciones militars, causant, entre altres coses, la destrucció generalitzada de la infraestructura civil, la qual cosa suposa una important adversitat per a poder portar a terme de forma efectiva i apropiada qualsevol esforç o acord de pau.

Per últim, Jerusalem Oriental o Jerusalem Est, és el territori amb major significança profunda tant per a jueus com per a musulmans i per a cristians, on es localitzen llocs sagrats i llocs religiosos essencials com són el Mur de les Lamentacions (respecte a la religió jueva), la Mesquita d'Al-Aqsa (respecte a la religió musulmana) i la Iglesia del Sant Sepulcre (respecte a la religió cristiana).

Israel, que va ocupar el territori al 1967 i també el va annexionar, considerant-se l'acció no reconeguda internacionalment, considera Jerusalem com la seva capital indivisible, mentre que els palestins exigeixen que la capital d'un futur Estat palestí sigui la localitat de Jerusalem Est. Aquestes reclamacions de sobirania i l'accés als llocs sagrats situats a Jerusalem Est contribueixen a contínues tensions i a diferents irrupcions de violència.

Per consegüent, la disputa territorial correspon al nucli del conflicte entre Israel i Palestina. Aquests territoris no només representen qüestions de control polític i sobirania, sinó que també simbolitzen identitats culturals, religiosos i drets humans fonamentals. Les resolucions mostren una intenció d'afrontar i solucionar les preocupacions i els interessos de tots dos Estats, però resulta complicada la seva eficàcia, ja que no es troba una via que per a les dues parts sigui equitativa i comprensiva. Es tracta d'un repte i un procés tan complex que segueix vigent actualment.

Algunes de les resolucions analitzades del Consell que tracten el tema dels territoris en disputa són: la Resolució 242 (1967), esmentada anteriorment, i que especificava la retirada de les forces armades israelianes dels Territoris Palestins Ocupats en el conflicte i el respecte tant de la integritat territorial de cada Estat com el dret de cadascun de viure en pau dins de fronteres segures i reconegudes, i la Resolució 478 (1980), també mencionada prèviament, la qual condemna la "Llei de Jerusalem" d'Israel, que declara

Jerusalem com a capital unida del seu país, afirmant que és nul·la i que no té cap efecte vàlid, i animant als Estats membres a donar suport a la decisió i a retirar les seves missions diplomàtiques de la mateixa ciutat.

5.2. DRETS HUMANS I VIOLÈNCIA A LA REGIÓ

El tema dels drets humans i la violència a la regió, que son qüestions que estan connectades, ha causat una preocupació internacional perdurable durant dècades, provocant un patiment important entre els dos Estats i perjudicant greument a la pau i a la reconciliació. Per això, ha estat un dels temes centrals en el conflicte entre Israel i Palestina.

Amb referència als drets humans, els palestins són sotmesos a nombroses restriccions de moviment, amb punts de control militar, amb el mur de separació i amb diferents àrees restringides. Aquestes restriccions perjudiquen directament la vida quotidiana de cada ciutadà palestí, afectant, entre altres àmbits generals, el seu treball, la seva educació i la seva salut.

A la Franja de Gaza existeix un bloqueig des de l'any 2007 amb el qual es restringeix l'entrada i la sortida de persones i béns. Amb aquesta situació, s'ha generat una crisi humanitària insostenible, comportant una escassetat d'elements vitals pel dia a dia com són l'electricitat, l'aigua potable i els subministres mèdics.

Com a dades importants de les conseqüències derivades d'aquests tràgics esdeveniments, cal esmentar que, d'acord amb l'informe sobre l'assistència al poble palestí per part de la Conferència de les Nacions Unides sobre Comerç i Desenvolupament (CNUCID)[57], la taxa de pobresa al Territori Palestí Ocupat, després que a l'any 2011 la taxa era del 25'8%, va arribar al 2017 a un 29'2%, on la majoria de pobresa es situava a Gaza. Al 2018, el 68% de les llars de Gaza es caracteritzaven per patir una inseguretat alimentària. En relació amb l'aigua, el consum per càpita d'aquesta al Territori Palestí Ocupat es troba per sota del nivell recomanat internacionalment, sent l'Estat israelià qui exerceixi el control sobre el 85% de les fonts d'aigua palestines.

A més, segons han ressaltat i han documentat certes organitzacions internacionals de drets humans, com ha sigut el cas de l'Organització no governamental defensora dels drets

[57] (Informe sobre la asistencia de la UNCTAD al pueblo palestino (2020, August 05))

humans Human Rights Watch (HRW)[58], les autoritats israelianes porten a la pràctica nombroses detencions administratives de civils palestins, sense judici ni càrrecs específics, aplicant-los lleis estrictament militars, sense oferir-los garanties bàsiques del procés determinat i sent jutjats en tribunals militars, el que comporta que la condemna contra els palestins sigui pràcticament segura, arribant la taxa quasi al 100%.

En les condicions dels palestins presos i dels que es troben sotmesos a la custodia israeliana han anat apareixent més imperfeccions al llarg del temps, arribant a ser unes condicions inhumanes per a qualsevol persona. Existeixen denúncies, per part d'organitzacions palestines de drets humans, que inclouen un excés de violència i maltractament, d'un menor accés a aliments bàsics com a l'aigua i al pa, i d'un règim de visites familiars molt limitat i, fins i tot, inexistent en algunes ocasions.

Hamàs i altres grups armats palestins també han realitzat diversos segrestos i diferents actuacions que impliquen la tortura contra civils israelians. Des que Hamàs va prendre el control de Gaza al 2007, els tribunals han efectuat un abús de les condemnes, efectuant execucions per delictes penals comuns. A part d'això, les autoritats d'aquest grup militant també han emprat la força, i inclòs realitzant detencions arbitràries, contra els participants palestins en manifestacions organitzades per protestar en contra de les condicions nefastes de vida que pateixen.

Pel que fa a la violència a la regió, el Consell de Seguretat ha intentat conciliar en el conflicte i ha proposat iniciatives perquè no segueixi l'augment significatiu de les baixes civils i de les destruccions.

Aquestes escalades de violència engloben les operacions militars realitzades per part dels bel·ligerants de cada part, amb l'execució d'atacs aeris i terrestres, provocant moltes morts i un gran nombre de persones ferides. Uns exemples del cas serien les Operacions "Plom Fos" (2008-2009)[59] i "Pilar de Defensa" (2012)[60], que segons les autoritats israelianes, es tractaven de donar resposta a l'atac anterior de Hamàs, el qual va ser

[58] (Human Rights Watch. (2024, January 11). Israel y Palestina: Eventos de 2023. Human Rights Watch. https://www.hrw.org/es/world-report/2024/country-chapters/israel-and-palestine)
[59] ((2024). Www.idf.il. https://www.idf.il/es/minisites/guerras-y-operaciones/operacion-plomo-fundido-2008-09/)
[60] ((2024). Www.idf.il. https://www.idf.il/es/minisites/guerras-y-operaciones/operacion-pilar-defensivo-2012/)

mitjançant coets llançats des de Gaza cap al sud d'Israel, i de destruir les infraestructures on el grup islamista realitzava activitats terroristes.

Aquests constants atacs i contraatacs han causat la demolició de llars, sobre tot a l'Estat palestí, on una quantitat massiva de gent ha sigut desplaçada de forma forçosa després de presenciar la destrucció dels seus habitatges i no tenir cap opció de seguir vivint a la zona amb unes condicions estables i tolerables.

En relació amb els atacs israelians, s'ha d'especificar que existeix una estratègia militar, que és aplicada per ells des de fa dècades, que rep el nom de la "Doctrina Dahiya"[61], la qual es basa en un càstig de caràcter col·lectiu. Concretament, es tracta del bombardeig massiu de zones urbanes, atacant a infraestructures civils també i no només a les infraestructurals militars de l'adversari. D'aquesta forma, pretenen derrotar a l'enemic ràpidament i que aprengui de forma severa la lliçó perquè no torni a atacar al seu propi país.

Aquesta doctrina o tècnica emprada pot considerar-se un crim de guerra, una violació de les respectives lleis internacionals durant un conflicte bèl·lic. En aquest cas, no s'acaten les disposicions constades al Quart Conveni de Ginebra relatiu a la protecció de persones civils en temps de guerra, del 12 d'agost de 1949[62], com per exemple l'article 33, que esmenta la prohibició dels càstigs col·lectius, i l'article 53, el qual menciona que la Potència ocupant no ha de destruir béns mobles o immobles que la seva titularitat correspongui a persones particulars, a l'Estat o a organitzacions socials, excepte que les destruccions siguin de naturalesa absoluta i exclusivament necessària per motius del conflicte bèl·lic.

L'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets Humans, que en anglès es tradueix a Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR)[63], s'ha pronunciat documentant al 2022 el nombre rècord d'assassinats palestins a la Ribera Occidental i el major nombre des de fa anys de víctimes israelians dins del propi Estat israelià i dins de la Ribera Occidental ocupada.

[61] (Moreno, B. (2023, November 14). ¿Qué es la doctrina Dahiya del Ejército israelí? El Orden Mundial - EOM. https://elordenmundial.com/que-es-doctrina-dahiya-israel/)
[62] (Convenio de Ginebra relativo a la protección debida a las personas civiles en tiempo de guerra (Convenio IV), 1949 - 58d56cd03a7.pdf. (n.d.). https://www.refworld.org/themes/custom/unhcr_rw/pdf-js/viewer.html?file=https%3A%2F%2Fwww.refworld.org%2Fsites%2F)
[63] (UN Human Rights Chief Volker Turk (2023, February 03))

També insta que les mesures adoptades per Israel, com la implementació d'un càstig col·lectiu i desallotjaments forçosos, inciten a la provocació d'abusos de la normativa internacional dels drets humans i de violacions del dret humanitari internacional. Al respecte, sol·licita que els líders de tots dos bàndols treballin urgentment en trobar una solució política a aquesta situació duradora i insostenible.

Així mateix, les resolucions del Consell de Seguretat, juntament amb els informes de determinades organitzacions de drets humans, han remarcat l'existència de contínues violacions i la necessitat de protecció de civils de totes dues parts. En les resolucions del Consell, l'òrgan ha instat diverses vegades i de manera repetida el cessament de la violència i de l'ús excessiu de la força, el respecte als drets humans i la disposició a no trencar amb les negociacions de pau. També ha donat suport consistentment als esforços internacionals realitzats per tal de continuar el procés de pau, com els esforços del Quartet dedicats a la regió de l'Orient Mitjà.

Malgrat que el Consell ha sigut un escenari crucial per afrontar el tema dels drets humans i la violència en el conflicte Israel-Palestina, l'efectivitat de les respectives resolucions s'ha vist obstaculitzada a causa de les complexitats de l'enfrontament i de la divisió entre els seus membres per la falta de consens entre ells, especialment pel poder de veto que conserven els membres permanents, el que ha comportat que no hi hagi una voluntat política total i complerta per aplicar-les en el cas.

En matèria dels drets humans, Israel només ha portat a terme el compliment del 0'5%[64] de les resolucions que s'han dirigit cap al seu país. Aquesta impunitat de l'Estat israelià s'acabaria amb una clara i contundent intervenció per part de la comunitat internacional, mostrant una voluntat política conjunta i unida, que impliqui equilibri al poder, per tal de canviar el status quo de l'ocupació.

Les següents resolucions es troben lligades a aquest tema en concret: la Resolució 471 (1980), en la qual el Consell té en compte el Quart Conveni de Ginebra de 1949 i mostra la seva preocupació davant de la inexistència prestació, per part d'Israel, la Potència ocupant, de la protecció apropiada de la població civil dels territoris ocupats, reclamant al Govern israelià que compleixi les disposicions del Quart Conveni de Ginebra relatiu a

[64] (España, A. I. (2023). Ocho claves para entender el conflicto palestino-israelí. Www.es.amnesty.org. https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/blog/historia/articulo/ocho-claves-para-entender-el-conflicto-palestino-israeli/)

la protecció de persones civils en temps de guerra i les de les resolucions del mateix organisme de l'ONU corresponents al tema; la Resolució 605 (1987), on es deploren les pràctiques israelianes que violen els drets humans del poble palestí als territoris ocupats i on s'exigeix novament a l'Estat jueu que apliqui de forma urgent el Quart Conveni de Ginebra amb la finalitat d'acabar amb la seva política d'actuació i, així doncs, aconseguir una necessària solució justa, permanent i pacífica respecte al conflicte; i la Resolució 1860 (2009), sent aquesta comentada en un apartat anterior, la qual ressalta la greu preocupació per l'escalada del conflicte i pel deteriorament de la crisi humanitària a Gaza, i sol·licita una cessació del foc immediata, una facilitació d'assistència humanitària que inclogui necessitats bàsiques com aliments i medicació, i una ajuda per part dels Estats membres en relació als esforços internacionals per garantir una situació de calma a la Franja de Gaza i per donar amb una solució biestatal pacífica.

S'ha de precisar que tot l'explicat s'ha agreujat enormement arran dels esdeveniments ocorreguts el 7 d'octubre de 2023, els quals van marcar un punt crític en aquesta disputa, resultant en una escalada rellevant de les hostilitats i dels enfrontaments armats.

En aquell mateix dia el govern israelià va bloquejar la venta d'electricitat a Gaza i 2 dies després van tallar tots els subministres, inclosos els d'aliments, aigua, combustible i medicines[65].

L'augment de la violència es manifesta a través de la multiplicació d'atacs aeris i de bombardejos per part d'Israel a Gaza, de les lluites armades entre soldats israelians i militants palestins tant a Cisjordània com a Gaza i la repressió amb força de les protestes palestines per part de les forces israelianes, causant morts i ferits. Fins i tot, es van atacar a treballadors de mitjans de comunicació i al personal mèdic de la zona.

A causa que les operacions policials i militars israelianes cada vegada eren més letals després dels fets, es considera l'any 2023 com l'any més mortífer per a la població palestina de Cisjordània des de l'any 2005.

Les violacions als drets humans són encara més nombroses i afecten greument als civils a través de desplaçaments forçosos de milers de palestins, abandonant les seves llars i sent aquestes demolides sense cap justificació militar, de l'ús excessiu i desproporcionat

[65] (España, A. I. (n.d.). Derechos Humanos en Israel y los Territorios Palestinos Ocupados- Situación Actual. Www.es.amnesty.org. https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/paises/pais/show/israel-y-los-territorios-palestinos-ocupados/)

de la força per part d'Israel concretament, de fortes restriccions a la llibertat de moviment a Cisjordània i a Gaza, de detencions arbitràries per part dels dos bàndols, i de les condicions humanitàries extremadament delicades a Gaza.

El dret a la salut, sent un dels drets més perjudicats, ha estat violat completament, ja que els serveis sanitaris dels Territoris Palestins Ocupats s'han anat deteriorant a partir d'aquests fets després que Israel retingués els ingressos fiscals recaptats per part de les autoritats palestines, i després que les instal·lacions sanitàries de Gaza quedessin totalment destruïdes pels atacs executats a partir del mes d'octubre. Com a dades impactants de conèixer, s'ha d'esmentar que, les reserves mèdiques que hi havia es van utilitzar per donar tractament a unes 55.000 persones ferides i, a més, segons Save the children[66], més de 10 nens i nenes al dia, de mitjana, han perdut una o totes dues cames a Gaza des que va esclatar el conflicte el 7 d'octubre de 2023.

Com a reacció de la comunitat internacional, el Consell de Seguretat de l'ONU va aprovar diverses resolucions relacionades a l'agreujament important de la situació, com és la Resolució 2712 (2023), mencionada amb anterioritat i que condemna el desplaçament forçós de la població civil i de la privació de necessitats bàsiques com l'alimentació i el tractament mèdic, i la Resolució 2735 (2024), també comentada, la qual introdueix una novetat que es tracta d'un nou pla per fer front al conflicte i per tal de cessar-lo, englobant tres fases que impliquen l'alto el foc, l'alliberació d'ostatges, la prestació segura d'assistència humanitària, la retirada complerta de les forces israelianes de Gaza i de la seva reconstrucció a llarg termini.

5.3. ASSENTAMENTS IL·LEGALS I SEGURETAT A LA FRONTERA

Els assumptes dels assentaments il·legals i de la seguretat a la frontera han sigut uns dels més controvertits i dels més recurrents a les resolucions que hem examinat del CSNU, a causa de les implicacions que comporten per a la pau i per a l'estabilitat a la regió.

Respecte als assentaments il·legals, la qüestió principal i fonamental és que els assentaments israelians ubicats als territoris ocupats no conserven cap validesa legal d'acord amb el dret internacional humanitari, especialment al Quart Conveni de Ginebra,

[66] (Tres meses de conflicto en Gaza: más de 10 niños al día pierden una extremidad. (2024, January 7). Save the Children. https://www.savethechildren.es/notasprensa/tres-meses-de-conflicto-en-gaza-mas-de-10-ninos-al-dia-pierden-una-extremidad)

la normativa de la qual prohibeix a una potència ocupant transferir part de la seva població civil al territori que s'està ocupant (article 49).

Aquest argument és refusat per part d'Israel, ja que considera que els territoris no eren reconeguts com a sobirania de cap Estat abans de la Guerra dels Sis Dies de 1967, i llavors, no els valoren com a "territoris ocupats" en virtut al sentit legal tradicional.

Relacionant aquest tema amb el de la seguretat a la frontera, el Govern israelià justifica aquesta política i pràctica d'assentaments, que impliquen determinats controls militars, com a requisits per garantir la seguretat, per assegurar les seves fronteres i per protegir-se contra atacs enemics. La construcció del mur de separació a Cisjordània l'any 2002, el qual mesurarà 700 quilòmetres de llarg una vegada finalitzat[67], és una mostra de les mesures que Israel ha imposat al·legant aquestes raons de seguretat.

Tot i aquest argument, el mur segueix a dia d'avui dificultant la vida diària de milers de persones a la zona, restringint la circulació dels palestins tant fora del Territori Palestí Ocupat com dins d'ell. Molts ciutadans palestins es troben vivint en comunitats situades entre el mur i la Línia de l'Armistici de 1949 (la Línia Verda), i aquests ciutadans, a partir de l'any 2022, han necessitat permisos especials per tal de poder viure en les seves pròpies llars.

A més, al voltant de l'aspecte de la seguretat a la frontera, les resolucions han emfatitzat l'exigència d'establir fronteres segures i reconegudes, reclamant la retirada de les forces israelianes dels territoris ocupats i el respecte per la sobirania dels Estats a la regió. Per això mateix, han sigut diverses les ocasions que han incitat i han instat un cessament de les hostilitats entre les parts, i han exhibit la via de la negociació com a mitjà per aconseguir una possible pau permanent i definitiva.

Per tant, englobant aquests assumptes destacats per les resolucions del CSNU, es pot observar que els assentaments israelians i la seva expansió són considerats com un inconvenient i un impediment per a la viabilitat d'una solució de dos Estats. En comptes de contribuir a una pau àmplia i justa a la regió, estimulen l'augment de les tensions i la violència entre les parts.

[67] (unrwa. (2023, May 4). "Iríamos al mar si el Muro no estuviera. La vida del otro lado debe ser mejor." UNRWA España. https://unrwa.es/actualidad/historias/iriamos-al-mar-si-el-muro-no-estuviera-la-vida-del-otro-lado-debe-ser-mejor/#:~:text=En%202002%20camb)

També, la seguretat fronterera és un factor essencial en relació a l'estabilitat de la regió, perquè els enfrontaments i les disputes a les fronteres poden provocar una escalada ràpida i molt forta, la qual dificulti les negociacions de pau i motivi la participació d'actors regionals i globals.

D'aquesta manera, les resolucions del Consell exigeixen la detenció necessària de l'expansió dels assentaments i l'estabilitat a les fronteres per generar un entorn favorable a la pau i a la resolució del conflicte, remarcant la il·legalitat dels assentaments i la importància de la seguretat fronterera en virtut al dret internacional.

La implementació d'aquestes mesures, les quals tracten d'assegurar fronteres segures i reconegudes entre Israel i un futur Estat palestí, no és gens fàcil pel fet que existeixen divergències entre els membres de l'òrgan de l'ONU, particularment amb els Estats Units, que ha utilitzat el poder de veto per bloquejar moltes d'aquestes iniciatives que la seva finalitat és condemnar les accions realitzades per Israel o imposar sancions al respecte.

Les diferències entre els membres i els interessos contraposats, com el suport dels Estats Units i altres països occidentals a Israel i el suport de molts països àrabs a la causa palestina, incrementen el grau de complexitat per poder resoldre aquest conflicte.

Les resolucions que es centren en els assumptes comentats són, entre altres: la Resolució 62 (1948), ja comentada com a una de les primeres resolucions aprovades pel Consell de Seguretat respecte al conflicte, la qual es basa en l'aplicació d'un armistici a tots els sectors de l'Estat palestí que estableixi les línies de demarcació perquè les forces armades de cada part no les franquegin i que estipuli les mesures de retirada d'aquestes forces armades amb l'objectiu de mantenir l'armistici; la Resolució 452 (1979), en la qual el Consell, considerant que la política d'assentaments practicada per Israel no té cap validesa jurídica i constitueix una violació del Quart Conveni de Ginebra, sol·licita al Govern israelià que acabi amb l'establiment i la construcció d'aquests assentaments als territoris àrabs ocupats des de 1967, incloent Jerusalem; i la Resolució 2334 (2016), també mencionada precedentment, que es fonamenta en la reafirmació que l'establiment d'assentaments per part de l'Estat jueu al Territori Palestí Ocupat des de 1967 no té validesa legal i es considera una violació inqüestionable del dret internacional, exigint novament a Israel que acabi amb aquest tipus d'activitats per tal d'obtenir una solució biestatal i una pau general, justa i definitiva.

6. POSICIONS D'ACTORS FONAMENTALS

Després de realitzar un anàlisi de les resolucions del CSNU dedicades al conflicte israelià-palestí, i de haver investigar també articles de premsa, estudis acadèmics i documents oficials dels respectius governs, a continuació explicarem i exposarem la posició d'actors internacionals principals, tant dels membres permanents del Consell com dels membres no permanents, en relació a aquest esdeveniment al llarg del temps.

6.1. MEMBRES PERMANENTS

6.1.1. LA XINA

La posició de la Xina fa anys que és a favor del dret legítim del poble palestí en crear un Estat lliure i sobirà, mantenint una relació política positiva amb Palestina. La ciutat de Beijing[68] sempre ha estat en harmonia amb la causa palestina, i des de la dècada de 1960 ha mostrar el seu suport a l'OAP.

Va reconèixer l'Estat de Palestina al 1988, sent el primer Estat no àrab en reconèixer a Palestina com a Estat, i té una oficina de representació situada als territoris palestins, mentre que l'OAP té una ambaixada a Beijing, concretament al districte diplomàtic de Sanlitun.[69]

La simpatia que mostra per Palestina s'associa en moltes ocasions al sentiment anticolonialista que es troba naturalitzat al poble xinès mitjançant l'educació i la història de la Guerra de Resistència contra el Japó.[70]

L'Estat d'Israel el va reconèixer a l'any 1992, i ha anat creant amb la ciutat de Tel Aviv una relació comercial cada cop més sòlida, amb especial interès en la seva tecnologia. Però, de totes formes, com a potència pacificadora a la regió de l'Orient Mitjà, la màxima prioritat és el cessament de la guerra el més aviat possible, i considera que les accions realitzades per Israel s'excedeixen en l'aspecte de l'autodefensa.

[68] (La intrincada postura de China respecto al conflicto palestino-israelí. (n.d.). Www.elsaltodiario.com. https://www.elsaltodiario.com/china/intrincada-postura-china-respecto-al-conflicto-palestino-israeli)
[69] (¿Una China desorientada entre Palestina e Israel? (2023, October 25). Observatorio de Política China [OPCh]. https://politica-china.org/areas/politica-exterior/una-china-desorientada-entre-palestina-e-israel)
[70] (La intrincada postura de China respecto al conflicto palestino-israelí. (n.d.). Www.elsaltodiario.com. Retrieved June 8, 2024, from https://www.elsaltodiario.com/china/intrincada-postura-china-respecto-al-conflicto-palestino-israeli#:~:text=Desde%20el%20p)

Per això, a partir de les dècades 70 i 80, que va començar a participar més activament, ha donat el seu suport a moltes resolucions del Consell de Seguretat on s'ha instat al Govern israelià que no continuï exercint el càstig col·lectiu, que cessi l'ocupació i que no segueixi practicant la política d'assentaments als territoris ocupats amb accions militars que perjudiquen a molts civils palestins, com ha demostrat amb el seu vot favorable a la Resolució 2334 (2016), la qual reafirmava la il·legalitat d'aquests assentaments.

La Xina, a més, defensa fermament la solució de dos Estats amb Jerusalem Est com la capital de l'Estat palestí independent, considerant aquest camí l'únic viable per aconseguir una pau permanent a la regió. Ha estat crítica amb les actuacions israelianes, que les valora com a contràries al dret internacional, i ha promogut constantment el diàleg i la negociació entre les parts com a mitjans per resoldre el conflicte

Així doncs, l'Estat xinès ha conservat una neutralitat activa, amb relacions importants establertes amb les dues parts, però que, des d'aquesta postura, ha impulsat propostes de pau favorables al respecte de fronteres de 1967 i a la solució biestatal[71], al cessament de foc urgent i a l'assistència humanitària als palestins en greus circumstàncies, com per exemple els conflictes viscuts a la Franja de Gaza.

6.1.2. FRANÇA[72]

L'Estat francès, durant els anys posteriors a la Segona Guerra Mundial i durant la creació de l'Estat d'Israel al 1948, va mostrar el seu suport de forma cautelosa al nou Estat d'Israel, però també mantenia bones relacions amb els països àrabs, recolzant concretament la creació d'un Estat palestí i votant l'any 1974 a favor del reconeixement de l'OAP a l'ONU com a membre observador i a favor dels drets inalienables del poble palestí.

França també ha conservat una postura més crítica cap a Israel a causa de les seves accions violentes i relacionades a l'ocupació. Posicionant-se com un defensor del procés de pau, ha donat suport a moltes resolucions del Consell, com a la Resolució 242 (1967), la qual

[71] (China Preside Reunión de Alto Nivel del Consejo de Seguridad sobre la Cuestión Palestino-Israelí. (n.d.). Www.mfa.gov.cn. Retrieved June 8, 2024, from https://www.mfa.gov.cn/esp/zxxx/202311/t20231130_11190378.html)

[72] (étrangères, M. de l'Europe et des A. (n.d.). Israel/Territorios Palestinos: 9 elementos para entender la posición de Francia. Francia Diplomacia - Ministerio Para Europa Y de Asuntos Exteriores. https://www.diplomatie.gouv.fr/es/fichas-de-paises/israel-te)

insta a Israel que es retiri dels territoris ocupats i sol·licita una solució pacífica basada en el respecte mutu i en el reconeixement de tots els Estats a la regió.

D'igual manera, ha reforçat la Fulla de Ruta per a la Pau de 2003 i ha participat de forma activa a les iniciatives del Quartet pel que fa a l'Orient Mitjà. Amb la màxima enteresa, condemna periòdicament, a banda de tots els actes de violència i terrorisme, la política de colonització que implementa Israel, ja que té implantades colònies seves a Cisjordània i a Jerusalem Est, constituint-se com una apropiació il·legal de terres.

Fins al 2023, ha continuat promovent una solució de dos Estats com la única via que pot garantir la seguretat, la independència, el reconeixement i la dignitat d'israelians i palestins. Considera, a més, que la resolució del conflicte ha de comportar les fronteres basades en les de l'any 1967, amb un intercanvi de terres equivalents, una seguretat tant pel futur Estat palestí com per Israel, i una solució justa, equitativa, tenint en compte el problema de les persones refugiades, i acordant la ciutat de Jerusalem com la capital de tots dos Estats.

Per tant, el Govern francès ha utilitzat la seva posició, donant suport a les resolucions dedicades al conflicte, per fomentar la pau i la seguretat, dotar d'equilibri el seu plantejament, ja que també ha defensat el dret d'Israel a existir i a viure en pau, impulsar negociacions directes entre Israel i Palestina, subratllar la importància de la protecció dels drets humans i del dret internacional humanitari, oferint ajuda humanitària necessària als Territoris Palestins, com projectes d'abastament d'aigua i de sanejament, i per cooperar amb la creació d'un Estat palestí independent, viable i segur.

6.1.3. EL REGNE UNIT

El Regne Unit va governar Palestina sota el mandat de la Societat de les Nacions i va defensar el Pla de Partició de les Nacions Unides al 1947, la proposta del qual era la creació d'un Estat jueu i d'un Estat àrab. Després de finalitzar el Mandat Britànic i de la creació de l'Estat d'Israel, la seva posició va convertir-se en una més neutral.

Durant la dècada dels 80, va condemnar en diverses ocasions l'expansió dels assentaments israelians que s'estaven practicant als territoris ocupats, donant suport a les resolucions del Consell que criticaven aquesta actuació, i va posicionar-se a favor del Procés de Pau d'Oslo de 1993 i de les resolucions que defensaven els acords obtinguts

entre Israel i l'OAP. Tot i això, mantenia la seva postura equilibrada, considerant el dret d'Israel a existir en seguretat i el dret dels palestins a un Estat palestí.

Ja al segle XXI, durant les intifades palestines, continua condemnant els atacs terroristes que s'executen contra els civils israelians i les represàlies del Govern israelià, les quals es consideren desproporcionades. Així mateix, va donar suport a la Resolució 1397 (2002), que és la primera vegada on s'esmenta explícitament la visió de dos Estats, Israel i Palestina, vivint un al costat de l'altre amb una pau justa i amb seguretat.

En els darrers enfrontaments, el Regne Unit ha exigit a les parts cessar les hostilitats i que es produeixi un alto el foc, reivindicant les resolucions de l'organisme de l'ONU que tractin la solució de dos Estats i el fi del conflicte a través de negociacions portades a terme entre les diferents parts.

De manera global, la posició del Regne Unit ha sigut la de donar suport constantment a la solució biestatal respecte al conflicte, conservant un enfocament equilibrat, basat en condemnar certes accions perjudicials cap a la seguretat internacional, ja siguin comeses per part del bàndol palestí o comeses per part del bàndol israelià, i la de promoure el diàleg i la negociació per generar un entorn de pau i d'estabilitat a la regió.

6.1.4. LA UNIÓ SOVIÈTICA / RÚSSIA

Pel que fa al cas de la Unió Soviètica, la seva posició, a l'inici, era la de recolzar la creació de l'Estat d'Israel al 1948, però a mesura que l'Estat jueu s'alineava més amb Occident, particularment amb els Estats Units, la oficialment denominada Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS), va canviar el seu suport cap als països àrabs i cap a la causa palestina.[73]

Va ser un dels membres permanents que, després de la Guerra dels Sis Dies, també va donar suport a la Resolució 242 (1967), demanant la retirada de les forces israelianes dels territoris ocupats i el reconeixement de la sobirania de tots els Estats a la regió. D'igual forma, va recolzar la Resolució 338 (1973), on s'instava un alto el foc a la Guerra de Yom Kipur i la implementació de l'anterior resolució, la Resolució 242.

[73] (LA ACTITUD DE LA RUSIA SOVIÉTICA EN LA CUESTIÓN DE PALESTINA Y SU EVOLUCIÓN. (n.d.). Retrieved June 8, 2024, from https://www.cepc.gob.es/sites/default/files/2021-12/32998rpi044089.pdf)

Un cop dissolta la URSS, Rússia conserva una actitud més neutral i multilateral, propiciant la pau i l'estabilitat a la regió[74] a través de resolucions que implicaven la invitació de realitzar les pertinents negociacions pacífiques i d'aplicar les mesures corresponents per adquirir la solució de dos Estats. A més, va defensar els Acords d'Oslo i el procés de pau, configurant-se com un dels actors internacionals que formen part del Quartet (ONU, Estats Units, Unió Europea i Rússia).

Recentment, ha recolzat resolucions que porten a terme una crítica de l'expansió dels assentaments israelians, considerant-los com a obstacles per a la pau internacional, i que reclamen que l'ocupació s'acabi, mentre també defensa el dret d'Israel a la seguretat.[75]

Ha anat adoptant una posició de neutralitat activa, equilibrant les seves relacions amb Israel i els països àrabs, i configurant-se com a mediador en el conflicte, criticant, fins i tot, les polítiques unilaterals aplicades pels Estats Units a la regió, les quals no inclouen totes les diverses i diferents perspectives del conflicte ni engloben a totes les parts interessades o afectades.

En general, la posició de Rússia ha estat dinàmica i variada, passant d'un suport inicial a Israel, a un suport ferm als Estats àrabs, i finalment a una postura més equilibrada i diplomàtica després de la dissolució de la URSS. A través de les seves relacions estratègiques amb les dues parts del conflicte, ha intentat mantenir la seva influència a la regió, fomentant una solució de pau perdurable a la qual s'arribi mitjançat la negociació i cooperant activament en els esforços internacionals.

6.1.5. ELS ESTATS UNITS

La posició dels Estats Units ha estat molt significativa i constant respecte al conflicte i la seva participació a les resolucions del CSNU. Des de la creació d'Israel al 1948, ha estat un evident aliat seu, proporcionant-li suport diplomàtic, militar i econòmic.[76]

[74] (Comentario del Departamento de Información y Prensa del MAE de Rusia con respecto a la conferencia internacional sobre el arreglo palestino-israelí en París - Ministerio de Asuntos Exteriores de la Federación de Rusia. (2017). Www.mid.ru. https://www.mid.)

[75] (Entrevista ofrecida por el Ministro de Asuntos Exteriores de la Federación de Rusia, Serguéi Lavrov, a la agencia de noticias TASS, Moscú, 28 de diciembre de 2023 - Ministerio de Asuntos Exteriores de la Federación de Rusia. (2023). Mid.ru. https://mid.ru)

[76] (Bush, G. (n.d.). El papel de los Estados Unidos dentro del conflicto: inicios del siglo XXI. Retrieved June 8, 2024, from https://repository.usta.edu.co/bitstream/handle/11634/23690/capitulo2papeldelosestadosunidos2020taniarodriguez.pdf?sequence=1)

Durant els anys 90, va jugar un paper crucial pel que fa al Procés de Pau d'Oslo (Acords d'Oslo, 1993), la finalitat del qual era establir un marc per a la pau entre Israel i Palestina. Més recentment, també ha fet de mediador als Acords d'Abraham (2020), els quals normalitzaven les relacions entre l'Estat jueu i diversos països àrabs. Aquests processos i esforços de pau no han assolit l'objectiu essencial, el qual es basa en instaurar una pau justa i definitiva entre els israelians i els palestins.

A l'any 2017, sota el Govern de Donald Trump, va reconèixer a Jerusalem com la capital d'Israel i va traslladar la seva pròpia ambaixada cap a aquesta ciutat, acció que va ser molt polèmica a la comunitat internacional a causa del significat religiós i polític de la ciutat per a tots dos bàndols.

Encara que hagi donat suport a l'Estat israelià i hagi estat defensor seu en molts aspectes, com el de defensar-se contra atacs des de Gaza i altres territoris, també ha criticat algunes polítiques seves, sent una d'elles l'expansió dels assentaments en territoris ocupats, però tractant-se de crítiques moderades i sense implicació d'accions de pressió cap a Israel perquè cessi o canviï la seva conducta.

Els Estats Units, com a mostra del seu vincle principal amb Israel, ha estat el país que més ha exercit un bloqueig repetitiu i incessant en les resolucions del Consell que critiquen a l'Estat israelià o que tenen intenció de condemnar les seves accions amb mesures coercitives o sancions. El bloqueig es realitza a través del poder de veto, el qual provoca que aquella resolució no s'aprovi i, per tant, no s'apliqui.

Ha utilitzat el seu poder de veto en més de 40 resolucions del Consell de Seguretat.[77] Algunes de les resolucions no aprovades per aquest exercici del poder de veto, sent projectes de resolucions[78], són: el projecte de resolució S/10974 (24 de juliol, 1973)[79], el qual declara que als territoris ocupats no s'ha d'introduir cap canvi que pugui ser algun obstacle per a la solució pacífica i definitiva, i que pugui considerar-se un perjudici greu cap als drets fonamentals dels ciutadans que viuen en aquells territoris; el projecte de resolució S/13911 (26 d'abril, 1980)[80], que es basa en el dret, segons la Carta de les

[77] (Estados Unidos ha vetado más de 40 resoluciones de la ONU. (2024, April 19). EFE Noticias. https://efe.com/mundo/2024-04-19/estados-unidos-ha-vetado-mas-de-40-resoluciones-de-la-onu/)
[78] (Library, D. H. (n.d.). Documentaciòn de la ONU : Consejo de Seguridad : Enlaces Rápidos. Research.un.org. Retrieved July 13, 2024, from https://research.un.org/es/docs/sc/quick/veto)
[79] (Consejo de Seguridad: S/10974, "La situación en el Oriente Medio, 24 de julio de 1973)
[80] (Consejo de Seguridad: S/13911, "La cuestión del ejercicio de los derechos inalienables del pueblo palestino" , 26 de abril de 1980)

Nacions Unides, del poble palestí a establir un Estat independent a Palestina, i en el dret dels refugiats a tornar a casa seva, i dels quins no vulguin, el dret a rebre una indemnització equitativa als seus béns personals, sol·licitant de forma reiterada que Israel es retiri dels territoris àrabs ocupats des de 1967; el projecte de resolució S/2002/1385 (19 de desembre, 2002)[81], que exigeix a Israel el compliment per part seu del Quart Conveni de Ginebra i la seva abstenció d'emprar la força de forma excessiva i desproporcionada cap al poble palestí; el projecte de resolució S/2004/783 (5 d'octubre, 2004)[82], que reclama la cessació immediata de les operacions militars a Gaza i la retirada de les forces d'ocupació israelianes d'aquella zona, i sol·licita a l'Estat israelià que faciliti l'accés del personal mèdic i de l'ajuda humanitària; i el projecte de resolució S/2017/1060 (18 de desembre, 2017)[83], el qual insta que qualsevol acte que modifiqui el caràcter o l'estatut de la Ciutat Santa de Jerusalem no té cap efecte jurídic vàlid i és nul, i exigeix que tots els Estats membres acatin les disposicions de les resolucions del Consell relatives a la ciutat de Jerusalem i no realitzin accions contràries al text estipulat.

Un cop produïts els fets del 7 d'octubre de 2023, el primer veto per part del Govern estatunidenc va arribar amb el projecte de resolució S/2023/773 (18 d'octubre, 2023)[84], on es condemna fermament els actes de terrorisme ocorreguts, s'insta que es proporcionin als civils els serveis bàsics i vitals, i on es demanen pauses humanitàries perquè es permeti l'accés humanitari complert. Un altre veto el van utilitzar amb el projecte de resolució S/2023/970 (8 de desembre, 2023)[85], que amb la desastrosa situació humanitària de la Franja de Gaza, es reclama un alto el foc urgent i que es compleixin les obligacions en virtut al dret internacional, inclòs el dret internacional humanitari, pel que fa a la protecció dels civils.

En aquest any, ha estat utilitzat amb el projecte de resolució S/2024/173 (20 de febrer, 2024)[86], el qual refusa el desplaçament forçós de la població civil palestina, exigeix

[81] (Consejo de Seguridad: S/2002/1385, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Plaestina, 19 de diciembre de 2002)
[82] (Consejo de Seguridad: S/2004/783, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestion de Palestina", 5 de octubre de 2004))
[83] (Consejo de Seguridad: S/2017/1060, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 18 de diciembre de 2017)
[84] (Consejo de Seguridad: S/2023/773, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 18 de octubre de 2023)
[85] (Consejo de Seguridad: S/2023/970, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 8 de diciembre de 2023)
[86] (Consejo de Seguridad: S/2024/173, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 20 de febrero de 2024)

l'alliberació immediata de tots els ostatges i subratlla la importància d'evitar una major escalada de les tensions a la regió. L'últim projecte de resolució amb el qual han exercit el seu poder de veto ha estat el projecte de resolució S/2024/312 (18 d'abril, 2024)[87], on el Consell recomana a l'Assemblea General que l'Estat de Palestina sigui admès com a Membre de les Nacions Unides.

Tot i així, els Estats Units ha donat suport a la idea i a la solució de dos Estats que coexisteixin de manera pacífica, però aquest suport ha variat segons les administracions presidencials que anaven rotant al llarg del temps. A més a més, ha proporcionat ajuda humanitària als palestins a través de l'Agència de les Nacions Unides pels Refugiats de Palestina a l'Orient Proper (UNRWA), encara que en el context del conflicte actual ha deixat de fer-ho.

Així doncs, la posició dels Estats Units respecte al conflicte ha estat predominantment pro-israelià, utilitzant el seu poder de veto i la seva influència diplomàtica per protegir els interessos d'Israel, però també mantenint el compromís de treballar en l'aspecte de trobar una solució pacífica que acabi amb el conflicte.

6.2. MEMBRES NO PERMANENTS

6.2.1. PAÏSOS ÀRABS

Aquests països han portat a terme diferents rols, des de donar suport de manera activa als palestins en les seves lluites, fins normalitzar relacions amb Israel. El suport històric a Palestina i a la seva causa es manifesta en la participació de països com Egipte, Jordània i Síria, a les guerres contra Israel en el moment de la seva creació i en conflictes desenvolupats posteriorment.

Egipte, a l'any 1978, es va convertir en el primer país àrab en firmar un tractat de pau amb l'Estat israelià, comportant un canvi important en les relacions àrab-israelianes i sent Egipte criticada per altres països àrabs. Jordània, però, va seguir el camí d'Egipte i va firmar un tractat de pau amb Israel l'any 1994, on hi constaven relacions diplomàtiques plenes i cooperació en diverses àrees.

[87] (Consejo de Seguridad: S/2024/312, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 18 de abril de 2024)

Al 2002, la Lliga Àrab (organització que agrupa els Estats àrabs de l'Orient Proper i el Magreb) presenta la Iniciativa de Pau Àrab proposant la normalització de relacions entre els països àrabs i Israel a canvi de la retirada israeliana dels territoris ocupats i al creació d'un Estat palestí amb Jerusalem Est com la seva capital. La iniciativa, en aquell moment, va ser refusada per l'Estat jueu, encara que certs elements d'ella van ser discutits en negociacions posteriors.

Al 2020 també succeeix una normalització de relacions entre alguns països àrabs i Israel amb els Acords d'Abraham (2020). La majoria d'acords han estat promoguts i impulsats per interessos estratègics i econòmics.

Actualment, mentre que alguns països han normalitzat relacions amb Israel, hi ha altres, com Síria i el Líban, que es mantenen en una situació de confrontació amb els israelians. Hi ha governs que han avançat cap a la normalització, però és cert que gran part de la població en aquests països és solidària i es compromet amb la causa palestina, creant-se tensions internes i originant-se crítiques cap als seus líders polítics.

Per tant, la posició dels països àrabs en el conflicte israelià-palestí ha passat d'un suport unificat cap als palestins a una diversitat de postures que inclouen tant la normalització de relacions amb l'Estat israelià com el manteniment de la solidaritat amb Palestina, considerant-se aquestes circumstàncies un reflex d'interessos econòmics i de pressions internes i externes.

6.2.2. LA UNIÓ EUROPEA

La posició de la Unió Europea (UE) en el procés de pau a l'Orient Mitjà[88] ha anat evolucionant de forma notable des de la Segona Guerra Mundial fins a l'actualitat. En els primers anys posteriors a la Segona Guerra Mundial, la Comunitat Europea no conservava una política exterior comuna ni es posicionava de manera rellevant en el conflicte entre Israel i Palestina, sinó que els Estats europeus es dedicaven més en la reconstrucció necessària com a conseqüència del conflicte bèl·lic.

Va ser a les dècades de 1960 i 1970, concretament a la Guerra dels Sis Dies al 1967 i a la Guerra de Yom Kipur al 1973, quan el continent europeu va assumir una posició més

[88] (De, P., De, P., & Medio, O. (n.d.). LA POSICIÓN DE LA UNIÓN EUROPEA EN EL. https://ihladi.net/wp-content/uploads/2023/12/20.-Articulo-La-posicion-de-la-Union-Europea-en-el-proceso-de-paz-de-Oriente-Medio-Alicia-Villar-Macias.pdf)

activa. A l'any 1980, els llavors nou membres[89] de la Comunitat Econòmica Europea (CEE), mitjançant un acord subscrit conegut com la Declaració de Venècia[90], van instar la retirada israeliana dels territoris ocupats des de 1967 i van donar suport al dret del poble palestí a l'autodeterminació. Aquesta declaració, que remarcava la necessitat d'incloure a l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP) en qualsevol procés de pau, és fonamental pel fet que es demostra el compromís europeu amb una solució que comportava la creació d'un Estat palestí.

A la dècada de 1990, la UE va mostrar el seu suport favorable i ferm als Acords d'Oslo de l'any 1993 entre Israel i l'OAP, i la Fulla de Ruta per a la Pau, del 2003, presentada pel Quartet per a l'Orient Mitjà (la UE, l'ONU, els Estats Units i Rússia), exhibia el compromís europeu amb la solució de dos Estats.

A l'actualitat, la UE segueix defensant la solució biestatal basada en les fronteres de 1967 i considerant com a qüestió vital l'aclariment de l'estatus de la ciutat de Jerusalem com a futura capital compartida, futura capital pròpia dels dos Estats. A més a més, refusa i s'oposa a la pràctica d'activitats d'assentaments israelians, i reclama la fi del bloqueig que pateix la Franja de Gaza.

Així mateix, la UE ha evolucionat d'un actor quasi indiferent a un dels principals defensors i protectors d'una solució pacífica que impliqui una pau justa i perdurable pel conflicte israelià-palestí. A través de les seves declaracions, de la seva assistència financera i el seu suport diplomàtic, la comunitat política ha col·laborat en l'aspecte de promoure i facilitar la cooperació entre les parts implicades, tot i que el camí cap a una pau definitiva continua sent complex i estant ple de reptes.

89 (Política Exterior. (2024, June 18). Por qué es necesaria la Unión Europea después de Gaza | Política Exterior. https://www.politicaexterior.com/articulo/por-que-es-necesaria-la-union-europea-despues-de-gaza/)

90 (Declaración de Venecia (1980). (n.d.). Recortes de Oriente Medio. https://recortesdeorientemedio.com/declaracion-de-venecia-1980/#:~:text=La%20Declaraci%C3%B3n%20de%20Venecia%20fue)

7. AVALUACIÓ CRÍTICA DE L'INTERVENCIÓ DEL CONSELL DE SEGURETAT EN EL CONFLICTE

7.1. ANÀLISI DE L'EFICÀCIA DE LES RESOLUCIONS ADOPTADES PEL CONSELL DE SEGURETAT

7.1.1 ÈXITS I FRACASSOS

Dins de les nombroses resolucions que ha adoptat el Consell per intentar acabar amb el conflicte i promoure una solució pacífica, hi ha èxits i també fracassos respecte a l'eficàcia d'aquestes resolucions.

Com a èxits, podem esmentar la Resolució 242 (1967), tractant la retirada de les forces israelianes dels territoris ocupats i exigint el reconeixement del dret de tots els Estats a la regió a viure dins de fronteres segures, la qual no ha estat implementada completament, però ha estat útil per asseure les bases per a futures negociacions, configurant-se com un dels documents de referència pel que fa al procés de pau.

La Resolució 338 (1973), adoptada durant la Guerra de Yom Kipur, i que reafirma l'estipulat a la Resolució 242, reclamant el cessament de les hostilitats i l'inici d'unes negociacions que motivin a fer realitat la pau justa i perdurable, va ser essencial per acabar amb la disputa immediatament i va implicar negociacions de pau.

També ha estat un èxit el Procés de Pau d'Oslo de 1993, ja que, tot i que no sigui una resolució, el recolzament i el suport del CSNU va ser rellevant perquè s'origini el reconeixement mutu entre l'OAP i Israel, i perquè es creï l'Autoritat Nacional Palestina, considerant-se un avanç significatiu cap a la solució de dos Estats, encara que no es va aconseguir una pau permanent.

Respecte als fracassos, podem observar que alguns d'ells corresponen a les Resolucions 446 (1979) i 2334 (2016), les quals declaren que els assentaments israelians no tenen cap validesa, que són il·legals, i que cessi aquesta actuació considerada com un greu obstacle per a la pau, que van ser aprovades, però que Israel ha realitzat cas omís i segueix exercint l'expansió dels seus assentaments a Cisjordània i a Jerusalem Est, quedant-se aquestes resolucions sense cap efecte o canvi eficaç en relació a la dinàmica sobre el terreny.

La Resolució 1397 (2002), que menciona la solució biestatal i dona suport a la idea de viure cada Estat un al costat de l'altre de forma segura, no ha aconseguit tampoc acabar amb la violència ni generar avanços prou significatius en les negociacions de pau.

En la fase actual del conflicte, des dels fets ocorreguts el 7 d'octubre de 2023, els èxits s'han basat en el manteniment de l'atenció internacional sobre el conflicte, mitjançant reunions d'emergència i declaracions informant de la gravetat de la situació, que ha permès que el tema segueixi a l'agenda global, de tal manera que les parts en disputa considerin la importància d'una resolució pacífica.

També, a través del paper del CSNU i les seves intervencions, s'ha facilitat de forma relativa l'assistència humanitària a les zones més perjudicades pel conflicte, i s'ha promogut el diàleg entre les parts i entre els Estats membres, esforços dels quals han fomentat la recerca de solucions diplomàtiques.

Com a intents realitzats per part del Consell que han estat frustrats i no han suposat un triomf, cal mencionar la seva incapacitat per aconseguir un consens sobre una acció conjunta i efectiva a causa de les diferències existents entre els membres permanents, la qual cosa impedia l'adopció de resolucions severes que poguessin comportar un impacte substancial al terreny.

La ineficàcia en la prevenció de la violència per falta d'accions concretes, que han resultat en contínues pèrdues de vides i en un deteriorament de la situació humanitària, i la falta d'implementació de mesures i la rendició de comptes, perjudicant-se negativament la credibilitat del Consell després de no fer complir les seves pròpies decisions i de no efectuar grans avanços per assegurar que els responsables de les violacions dels drets humans i dels crims de guerra rendeixin comptes, han estat igualment intents que han derivat en una decepció a l'hora d'influir positivament en la resolució del conflicte.

7.1.2. LIMITACIONS ESTRUCTURALS I POLÍTIQUES

D'una banda, les limitacions estructurals al voltant dels èxits o fracassos són: el poder de veto, majoritàriament exercit pels Estats Units per bloquejar resolucions que critiquen a Israel, i això limita la capacitat del Consell per aprovar les mesures desitjades; la falta de mecanismes d'execució per part de l'òrgan de l'ONU, ja que no ha adoptat mesures realment coercitives que obliguin als Estats que no obeeixen a complir les disposicions, i comporta que depengui de la voluntat política de la comunitat internacional i dels Estats involucrats; i la falta d'un equilibri geopolític actual, que representi més adequadament els interessos i les preocupacions de la comunitat internacional i dels Estats que es troben afectats per l'enfrontament armat.

D'una altra banda, les limitacions polítiques que decideixen sobre que les resolucions s'apliquin de manera eficaç o no corresponen a les següents: el context polític i regional, que engloba les aliances i els conflictes o discordances que existeixen entre els Estats àrabs i Israel; la falta de consens internacional a causa de les divisions polítiques dins de la comunitat internacional, que dificulta l'adopció de resolucions unificades; el dinamisme de la política internacional, que amb el temps van canviant les prioritats polítiques globals i es va posant el focus d'atenció en altres qüestions diferents al conflicte entre Israel i Palestina; i la divisió dins del Mon Àrab, que amb les rivalitats creades entre els països àrabs s'han debilitat els seus esforços internacionals de cara a recolzar la causa palestina davant del Consell de Seguretat.

7.2. CRÍTIQUES A L'ACTUACIÓ DEL CONSELL DE SEGURETAT

7.2.1. RECRIMINACIONS DE PARCIALITAT

El Consell, mentre s'ha dedicat a intentar resoldre el conflicte entre Israel i Palestina, ha estat el centre de crítiques provinents tant de governs com d'organitzacions no governamentals.

En les acusacions de parcialitat a favor d'Israel es troba el bloqueig constant de les resolucions mitjançant el poder de veto, especialment utilitzat per part dels Estats Units per defensar els interessos d'Israel, la qual cosa ha implicat la percepció que el CSNU és parcial i que prioritza les preocupacions dels israelians davant dels drets que manifesten els propis palestins.

També, la falta d'implementació de les resolucions aprovades, com les que exigeixen el fi de l'ocupació o les que reclamen el cessament de la pràctica dels assentaments als territoris ocupats, que reforça la percepció de parcialitat i la ineficàcia del Consell a l'hora de fer complir les seves resolucions.

En relació a les recriminacions de parcialitat a favor de Palestina, els israelians defensen que el CSNU aprova resolucions condemnant accions realitzades per ells mentre que les accions portades a terme pels palestins són minimitzades o, inclòs, ignorades. També argumenten que el Consell s'enfoca d'una manera desproporcionada al tema dels seus assentaments, sense afrontar apropiadament altres qüestions relatives a la seguretat.

A més, resolucions com la Resolució 478 (1980), que declara nul·la la proclamació per part del Govern israelià de Jerusalem com la seva capital, són considerades com una negació del dret d'Israel a definir la seva pròpia capital.

7.2.2. L'ÚS DEL PODER DE VETO I EL SEU IMPACTE

El poder de veto té un impacte fonamental en les crítiques sobre l'actuació del Consell de Seguretat en el conflicte entre Israel i Palestina. Aquest poder, que només el conserven els cinc membres permanents (Estats Units, Rússia, la Xina, França i el Regne Unit), permet bloquejar qualsevol resolució, independentment del suport o els vots que s'hagi obtingut. Els Estats Units és l'Estat que amb més freqüència ha fet ús del poder de veto, dirigint-se contra resolucions pensades per imposar sancions cap a Israel.

Conseqüentment, s'ha generat una percepció generalitzada a favor de l'Estat jueu i es dubta si el CSNU es tracta d'un òrgan imparcial i equitatiu en la resolució de conflictes internacionals. Els països àrabs i els palestins consideren que l'organisme de l'ONU és incapaç d'actuar contra Israel a causa del suport que li està oferint els Estats Units.

Això, addicionalment, contribueix a la ineficàcia en la implementació de resolucions, ja que s'han bloquejat, a causa del poder de veto, nombroses resolucions que podrien haver estat útils per exercir pressió sobre Israel. La capacitat del CSNU per adoptar les resolucions s'ha limitat notablement per influir en el conflicte i per aconseguir avanços reals cap a la pau.

L'ús del poder de veto ha causat la polarització dins del Consell i la comunitat internacional, sent complicats de realitzar consensos amplis, el fet de no incentivar la cooperació d'altres països a les iniciatives de pau i resolució de conflictes, i ha provocat l'augment de la desconfiança entre les parts en disputa i els seus aliats.

8. VISIONS FUTURES I POSSIBLES SOLUCIONS

8.1. ESCENARIS PROBABLES PEL QUE FA A LA RESOLUCIÓ DEL CONFLICTE

8.1.1. SOLUCIÓ DE DOS ESTATS

La solució biestatal segueix sent la visió oficial del CSNU i sent recolzada per una gran part de la comunitat internacional, incloent els principals actors internacionals, i diverses iniciatives regionals, com la Iniciativa de Pau Àrab de 2002, ofereixen un marc regional per aquesta solució i la seva viabilitat. A més, tant líders israelians com líders palestins, han manifestat algunes vegades el seu suport a la solució de dos Estats.

No obstant això, la contínua expansió d'assentaments israelians a Cisjordània i Jerusalem Est es constitueix com un dels obstacles seriosos per a la solució. Si li sumes la falta de confiança que hi ha instaurada des de fa dècades entre els israelians i els palestins, es pot apreciar que els compromisos polítics favorables a la solució biestatal són molt difícils d'acordar per a les dues parts. I cal remarcar que la falta d'una pressió constant i un compromís internacional ferm, existint un canvi de prioritats internacionals a l'hora d'haver altres crisis globals, debilita qualsevol esforç que es pugui emprar per avançar cap a una solució de dos Estats.

8.1.2. SOLUCIONS ALTERNATIVES

La solució d'un sol Estat, on israelians i palestins visquin amb els mateixos drets i la mateixa ciutadania en un Estat democràtic, podria garantir igualtat d'oportunitats i de drets pels que són habitants del territori, sense tenir en compte les divisions ètniques i territorials, i podria afrontar el tema dels refugiats a través de la integració.

Però, respecte a aquesta solució alternativa, com a inconvenients, es podria dir que existeix una forta oposició a Israel, amb por de perdre el caràcter jueu de l'Estat, i una oposició entre els palestins, que molts d'ells dubten de la possibilitat d'igualtat real. I amb una falta de consens total, és poc probable que el Consell doni suport a aquesta solució determinada.

La confederació Israeliana-Palestina implicaria la creació de dos Estats amb la cooperació entre ells en àrees específiques, com la seguretat i l'economia. D'aquesta forma, es permet

a cada nació mantenir la seva identitat i sobirania mentre es beneficien de la cooperació. El que succeeix és la coordinació requereix un alt nivell de confiança, el qual és inexistent, i les dues parts han de mostrar-se interessades realment, amb un compromís i una clara fulla de ruta estipulada.

També hi ha l'alternativa que la ciutat de Jerusalem es sotmeti a un règim internacional, administrat per un cos internacional o per la mateixa ONU, garantint l'accés i els drets a tots el grups religiosos i ètnics, però resultaria complicat aplicar aquest règim de manera efectiva quan tots dos Estats reclamen la ciutat com la seva capital, oposant resistència política significativa.

Una altra opció és la creació d'un Estat Autònom Palestí a les zones de Cisjordània i Gaza, amb arranjaments territorials que incloguin acords particulars sobre seguretat i administració. El punt positiu és la possibilitat d'incloure garanties de seguretat per a Israel i drets autònoms pels palestins, proporcionant una solució pragmàtica i flexible. El repte aquí correspondria a la percepció d'aquesta solució alternativa com una sobirana limitada per part dels palestins i a la complexitat de gestionar correctament els assentaments israelians i les noves fronteres establertes entre els Estats.

En atenció a les solucions alternatives, aquestes ofereixen diferents avantatges i desafiaments, però queda clar que la seva viabilitat depèn sobre tot del context polític i del compromís de les parts implicades i de la comunitat internacional. La solució de dos Estats és la més recolzada globalment, però les alternatives poden garantir una resolució del conflicte adequada, sempre i quan s'arribi al consens suficient i es tractin els principals obstacles o impediments de la qüestió.

8.2. EL FUTUR ROL DEL CONSELL DE SEGURETAT

8.2.1. POSSIBLES CANVIS EN LA DINÀMICA DEL CONSELL DE SEGURETAT

Respecte al futur rol del Consell de Seguretat en el conflicte, en els possibles canvis en la seva dinàmica, seria imprescindible la implementació de restriccions a l'hora de fer ús del poder de veto amb la finalitat d'aconseguir una major eficàcia de les resolucions del Consell, de reduir la percepció de parcialitat, i de generar major pressió internacional cap a Israel en relació al compliment d'aquestes resolucions.

L'augment del nombre de membres permanents o la inclusió de més membres no permanents amb diferents interessos seria un canvi convenient per tal d'obtenir una diversitat d'opinions sobre les respectives qüestions, una major representació regional i per tal d'assolir un nou equilibri de poder dins de l'organisme. Però, tot i que hi hagut moltes propostes en aquest sentit, el problema principal és que per modificar la Carta de l'ONU també cal el suport del Consell de Seguretat sense el poder de veto, i els membres permanents no estan disposats a perdre el seu privilegi.

Com a possibles canvis, es podria incloure un major enfocament en solucions multilaterals i regionals, promovent iniciatives de pau regionals amb el suport actiu del CSNU. D'aquesta forma s'establiria una cooperació regional, es podrien portar a terme resolucions conjuntes que englobin també altres actors regionals, i reforçaria el compromís internacional per a una pau justa i perdurable.

L'enfocament en les matèries de drets humans i justícia internacional també seria una modificació necessària, ja que s'estaria posant més èmfasi en aquests aspectes, augmentant la pressió cap als Estats protagonistes perquè compleixin amb les normes internacionals i establint accions legals internacionals contra les violacions de drets humans que es cometin.

Aquests possibles canvis podrien millorar significativament la capacitat del Consell de Seguretat per afrontar aquest conflicte de manera efectiva, però és necessari i es requereix que existeixi tant un compromís substancial com una cooperació internacional per tal d'aplicar aquests nous canvis correctament i siguin sostenibles al llarg del temps.

8.2.2. NOVES ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ I MEDIACIÓ

Davant dels reptes i desafiaments del conflicte, el CSNU podria considerar noves estratègies que millorin l'eficàcia de la seva intervenció i mediació en el conflicte israelià-palestí.

Una d'aquestes noves estratègies seria enfortir la diplomàcia preventiva i la mediació activa amb enviats especials, involucrant a actors neutrals com a tercers per facilitar el diàleg de les parts pertinents i fundant plataformes de debats que incloguin els líders polítics, socials i religiós de tots dos costats.

Amb el suport a les iniciatives regionals es promouria un marc regional on es facilitarien les negociacions i els acords bilaterals o multilateral a la regió. D'igual forma, l'enfocament a la intervenció humanitària i a la protecció dels drets humans correspondria a una estratègia per reduir les conseqüències tràgiques de la disputa sobre la població civil, establint comissions d'investigació per documentar millor totes les violacions de drets humans comeses, implantant missions humanitàries d'emergència per assistir als civils afectats i instaurant mecanismes per assegurar la rendició de comptes de les parts involucrades en violacions de drets humans i crims de guerra.

Una altra bona estratègia correspondria a fomentar el desenvolupament econòmic i social per tal de crear condicions més favorables a la pau, creant programes de desenvolupament en col·laboració amb agències de l'ONU i ONGs, i realitzant inversions internacionals als territoris palestins per millorar l'economia i la situació laboral.

Per últim, l'actuació del Consell de Seguretat en el conflicte seria més eficaç amb una estratègia que englobi les modificacions de limitació del poder de veto i una major participació d'Estats no permanents als debats, com ja hem comentat anteriorment, i també amb una política de transparència i comunicació sobre les accions i decisions portades a terme pel Consell respecte al conflicte.

Adoptant aquesta sèrie de reformes i noves estratègies que millora la seva efectivitat en la mediació i en la resolució del conflicte entre Israel i Palestina, el CSNU pot obtenir un paper molt més rellevant i actiu en l'intent de buscar una pau definitiva i permanent a la regió.

9. CONCLUSIONS

Tractant les conclusions d'aquest treball dedicat a un dels conflictes més complexos i més persistents al Consell de Seguretat de les Nacions Unides, el qual ha aprovat nombroses resolucions respecte al cas, però també ha enfrontat limitacions importants en la seva capacitat per resoldre el conflicte de manera efectiva, cal precisar diversos descobriments de poc comú coneixement i explicar les conclusions bàsiques extretes després d'haver realitzat tota aquesta investigació particular.

Pel que fa als descobriments essencials, el Consell, des de la seva fundació, ha adoptat nombroses resolucions clau en relació amb el conflicte Israel-Palestina, sent un actor

central en la gestió del conflicte entre Israel i Palestina des de l'inici de la disputa. Una de les més importants és la Resolució 242 (1967), que va establir principis fonamentals per a la pau, incloent la retirada de les forces israelianes dels territoris ocupats i el dret de tots els Estats a viure en pau dins de fronteres segures, com es reflexa a les Resolucions 1397 (2002) i 2334 (2016), des de les quals l'òrgan de l'ONU ha mostrat el seu suport a la solució biestatal, on es reclama també una pau basada en fronteres segures i reconegudes, i on es reafirma la posició de la comunitat internacional a través de la condemna a la política d'assentaments per part del Govern israelià als Territoris Palestins Ocupats des de 1967, tractant-se de pràctiques il·legals que suposen violacions del dret internacional.

Després, el poder de veto, exercit especialment pels Estats Units, amb el qual s'obstaculitza i s'inhabilita l'aplicació de qualsevol resolució, ha estat un dels impediments més importants a l'hora d'aplicar moltes resolucions que condemnaven les accions d'Israel, la qual cosa ha suposat una constant frustració per altres membres del CSNU i ha limitat de manera considerable l'efectivitat de l'organisme.

També, l'aparició de la percepció de parcialitat a favor d'un costat o a favor d'un altre, que ha estat a causa de, principalment, el suport incondicional dels Estats Units a Israel, el que ha provocat una disminució de credibilitat del Consell entre els països àrabs i altres actors internacionals, produint-se el cas omís de moltes resolucions per part dels Estats en conflicte i ocasionant, per tant, que l'impacte pràctic de les decisions preses per l'organisme de l'ONU al terreny estigui limitat i, en certes ocasiones, sigui, inclòs, pràcticament nul.

Igualment, en virtut a l'eficàcia de les resolucions, tot i que algunes d'elles han comportat èxits en relació a consolidar principis per a futures negociacions de pau i a proporcionar marcs de diàleg, moltes han suposat un fracàs a causa de la falta de mecanismes de compliment, de les contínues violacions de drets humans comeses i de la resistència emprada per part de les diferents comunitats a complir o a acatar les respectives resolucions del Consell.

Respecte a les conclusions principals, per a millorar l'efectivitat del CSNU, és necessària una urgent reforma del poder de veto, que podria limitar-se en casos de violacions greus de drets humans, propiciant un major consens, una voluntat política clara i unida, i l'aplicació de més mesures apropiades en el cas.

També, l'enfocament multilateral és una qüestió rellevant, ja que la inclusió d'iniciatives regionals i la col·laboració amb actors de la regió poden proporcionar marcs més inclusius i realistes de cara a la resolució del conflicte. D'igual manera, com es mostra a les darreres resolucions de l'òrgan, com per exemple a la Resolució 2720 (2023) i a la Resolució 2728 (2024), és imprescindible prioritzar la protecció dels drets humans i facilitar la intervenció humanitària per pal·liar el patiment dels civils afectats i crear condicions més favorables a la pau.

Una altra conclusió principal correspon al suport internacional a les decisions del Consell, que és clau per implementar qualsevol resolució de l'òrgan i avançar cap a una pau justa i definitiva.

Finalment, l'adaptació a les noves realitats és un factor a tenir en compte, perquè l'efectivitat del Consell en el seu rol de mediador i facilitador de la pau depèn de la seva adaptació a les noves dinàmiques internacionals, tecnològiques i regionals.

Com a reflexió crítica sobre el paper del Consell de Seguretat de les Nacions Unides en la resolució del conflicte, es pot apreciar que el CSNU es troba en una posició única per influir en la resolució del conflicte israelià-palestí a causa de la seva autoritat internacional i la seva capacitat per dictar resolucions vinculants. Tot i així, per la política de poder i la dinàmica interna del Consell, no s'han pogut evitar els obstacles apareguts durant el procés.

També cal tenir sota consideració l'aspecte humanitari, respecte a la protecció dels drets humans i l'accés de l'ajuda humanitària per crear un entorn favorable a la pau, i l'aspecte del desenvolupament econòmic i social a els zones afectades, com la inversió en l'educació i en la salut, que podria comportar la reducció de tensions i generar una base més estable per a la resolució del conflicte, millorant les condicions de vida i fomentant la cooperació entre les diferents parts.

Per últim, per ser més efectiu en un futur proper, s'ha d'esmentar que el Consell de Seguretat, implementant les reformes anteriors, i adoptant un enfocament més inclusiu i multilateral amb actors regionals, ha de centrar-se en solucions pràctiques que realment acabin tant amb les causes profundes del conflicte com amb les necessitats immediates de les poblacions perjudicades. Aquesta pau justa, perdurable i definitiva que es busca al llarg del temps, evitant noves escalades del conflicte com la que va ocórrer després dels tràgics fets del 7 d'octubre de l'any passat, només es pot assolir amb un compromís sòlid

renovat i amb l'aplicació d'estratègies que s'adaptin al terreny del conflicte sense cap impediment, com s'intenta a la darrera resolució del 10 de juny amb el nou pla estructurat per a la cessació de l'enfrontament armat (la Resolució 2735), atorgant al Consell un paper molt més constructiu i aprofitable.

10. BIBLIOGRAFIA

10.1. FONTS NORMATIVES

10.1.1. TRACTATS INTERNACIONALS

Convenio de Ginebra relativo a la protección debida a las personas civiles en tiempo de guerra (Convenio IV), 1949 - 58d56cd03a7.pdf. (n.d.). https://www.refworld.org/themes/custom/unhcr_rw/pdf-js/viewer.html?file=https%3A%2F%2Fwww.refworld.org%2Fsites%2F.

https://www.un.org/es/about-us/un-charter (La Carta de les Nacions Unides).

10.1.2. RESOLUCIONS ONU

10.1.2.1 RESOLUCIONS DE L'ASSEMBLEA GENERAL

Asamblea General de las Naciones Unidas. (1947). Resolución 181 (II) [Review of Resolución 181 (II)].

Asamblea General de las Naciones Unidas. (1963). A/RES/1991 (XVIII) [Review of A/RES/1991 (XVIII)].

Asamblea General de las Naciones Unidas. (2022). A/RES/77/23 [Review of A/RES/77/23].

Asamblea General de las Naciones Unidas. (2022). A/RES/77/247 [Review of A/RES/77/247].

10.1.2.2 RESOLUCIONS DEL CONSELL DE SEGURETAT

Consejo de Seguridad: Resolución 42, "La Cuestión Palestina", 5 de marzo de 1942.

Consejo de Seguridad: Resolución 42, "La Cuestión Palestina", 5 de marzo de 1948.

Consejo de Seguridad: Resolución 43, "La Cuestión Palestina", 1 de abril de 1948.

Consejo de Seguridad: Resolución 446, "Territorios ocupados por Israel", 22 de marzo de 1979.

Consejo de Seguridad: Resolución 46, "La Cuestión Palestina", 17 de abril de 1948.

Consejo de Seguridad: Resolución 48, "La Cuestión Palestina", 23 de abril de 1948.

Consejo de Seguridad: Resolución 50, "La Cuestión Palestina", 29 de mayo de 1948.

Consejo de Seguridad: Resolución 54, "La Cuestión Palestina", 15 de julio de 1948.

Consejo de Seguridad: Resolución 62, "La Cuestión Palestina", 16 de noviembre de 1948.

Consejo de Seguridad: Resolución 73, "La Cuestión Palestina", 11 de agosto de 1949.

Consejo de Seguridad: Resolución 106, "La Cuestión Palestina", 19 de marzo de 1955.

Consejo de Seguridad: Resolución 242, "La Situación en el Oriente Medio", 22 de noviembre de 1967.

Consejo de Seguridad: Resolución 338, "Cesación de Fuego en el Oriente Medio", 22 de octubre de 1973.

Consejo de Seguridad: Resolución 446, "Territorios ocupados por Israel", 22 de marzo de 1979.

Consejo de Seguridad: Resolución 478, "Territorios ocupados por Israel", 20 de agosto de 1980.

Consejo de Seguridad: S/RES/1322, "La Situación en Oriente Medio y la cuestión de Palestina", 7 de octubre de 2000.

Consejo de Seguridad: S/RES/1397, "Sobre la situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 12 de marzo de 2002.

Consejo de Seguridad: S/RES/1515, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 19 de noviembre de 2003.

Consejo de Seguridad: S/RES/1860, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 8 de enero de 2009.

Consejo de Seguridad: S/RES/2334, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 23 de diciembre de 2016.

Consejo de Seguridad: S/RES/2712, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 15 de noviembre de 2023.

Consejo de Seguridad: S/RES/2720, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 22 de diciembre de 2023.

Consejo de Seguridad: S/RES/2728, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 25 de marzo de 2024.

Consejo de Seguridad: S/RES/2735, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 10 de junio de 2024.

10.2. FONTS JURISPRUDENCIALS

Asamblea General de las Naciones Unidas. (2022). Prácticas israelíes que afectan a los derechos humanos del pueblo palestino en el Territorio Palestino Ocupado, incluida Jerusalén Oriental [Review of Prácticas israelíes que afectan a los derechos humanos

Opinión Consultiva de la Corte Internacional de Justicia sobre las consecuencias jurídicas de la construcción de un muro en el territorio palestino ocupado, (July 13, 2004). https://www.icj-cij.org/sites/default/files/advisory-opinions/advisory-opinions-2.

10.3. FONTS DOCTRINALS

Bermejo, C. (2023, October 30). Cómo y por qué se fundó el Estado de Israel en 1948. El Orden Mundial - EOM. https://elordenmundial.com/como-por-que-fundo-estado-israel/.

Bush, G. (n.d.). El papel de los Estados Unidos dentro del conflicto: inicios del siglo XXI. Retrieved June 8, 2024, from https://repository.usta.edu.co/bitstream/handle/11634/23690/capitulo2papeldelosestadosunidos 2020taniarodriguez.pdf?sequence=1.

(De, P., De, P., & Medio, O. (n.d.). LA POSICIÓN DE LA UNIÓN EUROPEA EN EL. https://ihladi.net/wp-content/uploads/2023/12/20.-Articulo-La-posicion-de-la-Union-Europea-en-el-proceso-de-paz-de-Oriente-Medio-Alicia-Villar-Macias.pdf).

Moreno, B. (2023, November 14). ¿Qué es la doctrina Dahiya del Ejército israelí? El Orden Mundial - EOM. https://elordenmundial.com/que-es-doctrina-dahiya-israel/.

Ochoa, N. (2023, November 3). ¿Qué fueron los Acuerdos de Oslo? El Orden Mundial - EOM. https://elordenmundial.com/que-fueron-acuerdos-oslo/.

Pascual, M. (2023, October 11). Qué son los Acuerdos de Abraham. Newtral. https://www.newtral.es/acuerdos-de-abraham/20231011/.

Rubio, J. M. F. (1989). La creación del Estado de Palestina. La Universidad, 7-8. https://revistas.ues.edu.sv/index.php/launiversidad/article/view/916/849.

Vacas, C. (2024, May 14). Palestina, el polvorín religioso sobre el que se fundó Israel. historia.nationalgeographic.com.es. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/historia-detras-creacion-israel_20301.

10.4. FONTS DOCUMENTALS

10.4.1. DOCUMENTS DEL CONSELL DE SEGURETAT

Consejo de Seguridad: S/10974, "La situación en el Oriente Medio, 24 de julio de 1973.

Consejo de Seguridad: S/13911, "La cuestión del ejercicio de los derechos inalienables del pueblo palestino" , 26 de abril de 1980.

Consejo de Seguridad: S/2002/1385, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Plaestina, 19 de diciembre de 2002.

Consejo de Seguridad: S/2004/783, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestion de Palestina", 5 de octubre de 2004).

Consejo de Seguridad: S/2017/1060, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 18 de diciembre de 2017.

Consejo de Seguridad: S/2023/773, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 18 de octubre de 2023.

Consejo de Seguridad: S/2023/970, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 8 de diciembre de 2023.

Consejo de Seguridad: S/2024/173, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 20 de febrero de 2024.

Consejo de Seguridad: S/2024/312, "La situación en el Oriente Medio, incluida la cuestión de Palestina", 18 de abril de 2024.

10.4.2. ALTRES DOCUMENTS

Heaney, C. (n.d.). Peace to Prosperity: A Vision to Improve the Lives of the Palestinian and Israeli People-Non-UN document. Question of Palestine. https://www.un.org/unispal/document/peace-to-prosperity-a-vision-to-improve-the-lives-of-the-palestinian-an.

Resoluciones | CONSEJO DE SEGURIDAD DE LA ONU. (n.d.). https://www.un.org/securitycouncil/es/content/resolutions.

Library, D. H. (n.d.). Documentaciòn de la ONU : Consejo de Seguridad : Enlaces Rápidos. Research.un.org. Retrieved July 13, 2024, from https://research.un.org/es/docs/sc/quick/veto.

10.5. ALTRES FONTS

Admin, D. S. U. (n.d.). Consejo de Seguridad. La Cuestión de Palestina. Retrieved June 8, 2024, from https://www.un.org/unispal/es/data-collection/security-council/.

Admin, D. S. U. (n.d.). Historia de la Cuestión de Palestina. La Cuestión de Palestina. https://www.un.org/unispal/es/history/.

Amnesty, España, A. I. (n.d.). Derechos Humanos en Israel y los Territorios Palestinos Ocupados-Situación Actual. Www.es.amnesty.org. https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/paises/pais/show/israel-y-los-territorios-palestinos-ocupados/.

Amnesty, España, A. I. (2023). Ocho claves para entender el conflicto palestino-israelí. Www.es.amnesty.org. https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/blog/historia/articulo/ocho-claves-para-entender-el-conflicto-palestino-israeli/.

AJC, Línea de tiempo: Acontecimientos clave en el conflicto árabe-israelí y palestino-israelí. (2023, December 22). Drupal. https://www.ajc.org/es/IsraelConflictTimelineSpanish.

BBC Mundo | Breve historia del Estado de Israel. (n.d.). Www.bbc.co.uk. https://www.bbc.co.uk/spanish/specials/1019_israel/page11.shtml.

BBC News Mundo, Israel y Hamás: de qué crímenes acusa el fiscal jefe de la Corte Penal Internacional a Netanyahu y a los líderes de Hamás. (2024, May 20). BBC News Mundo. https://www.bbc.com/mundo/articles/cw44l03krjvo.

China Preside Reunión de Alto Nivel del Consejo de Seguridad sobre la Cuestión Palestino-Israelí. (n.d.). Www.mfa.gov.cn. Retrieved June 8, 2024, from https://www.mfa.gov.cn/esp/zxxx/202311/t20231130_11190378.html.

Comentario del Departamento de Información y Prensa del MAE de Rusia con respecto a la conferencia internacional sobre el arreglo palestino-israelí en París - Ministerio de Asuntos Exteriores de la Federación de Rusia. (2017). Www.mid.ru. https://www.mid.

Declaración de Venecia (1980). (n.d.). Recortes de Oriente Medio. https://recortesdeorientemedio.com/declaracion-de-venecia-1980/#:~:text=La%20Declaraci%C3%B3n%20de%20Venecia%20fue.

De, O., Diplomática, I., & País, F. (n.d.). Israel Estado de Israel. https://www.exteriores.gob.es/Documents/FichasPais/ISRAEL_FICHA%20PAIS.pdf.

EFE Noticias, Estados Unidos ha vetado más de 40 resoluciones de la ONU. (2024, April 19). EFE Noticias. https://efe.com/mundo/2024-04-19/estados-unidos-ha-vetado-mas-de-40-resoluciones-de-la-onu/.

EL ESTADO JUDÍO. (n.d.). https://masuah.org/wp-content/uploads/2013/12/El-Estado-Judio-Hertzl.pdf.

El Salto Diario, La intrincada postura de China respecto al conflicto palestino-israelí. (n.d.). Www.elsaltodiario.com. https://www.elsaltodiario.com/china/intrincada-postura-china-respecto-al-conflicto-palestino-israeli.

Enciclopedia Humanidades, Guerra de los Seis Días (1967): qué fue, historia y final. (n.d.). Https://Humanidades.com/. https://humanidades.com/guerra-de-los-seis-dias-1967/.

Entrevista ofrecida por el Ministro de Asuntos Exteriores de la Federación de Rusia, Serguéi Lavrov, a la agencia de noticias TASS, Moscú, 28 de diciembre de 2023 - Ministerio de Asuntos Exteriores de la Federación de Rusia. (2023). Mid.ru. https://mid.ru.

étrangères, M. de l'Europe et des A. (n.d.). Israel/Territorios Palestinos: 9 elementos para entender la posición de Francia. Francia Diplomacia - Ministerio Para Europa Y de Asuntos Exteriores. https://www.diplomatie.gouv.fr/es/fichas-de-paises/israel-te

Euronews, Líderes mundiales defienden a Netanyahu tras la petición de la CPI. (2024, May 20). Euronews. https://es.euronews.com/2024/05/20/lideres-mundiales-defienden-a-netanyahu-tras-la-peticion-del-fiscal-de-la-cpi-de-pedir-su-.

France 24, Conflicto palestino-israelí: décadas de frustraciones y diplomacia internacional fallida. (2023, October 13). France 24. https://www.france24.com/es/medio-oriente/20231013-conflicto-palestino-israel%C3%AD-d%C3%A9cadas-de-frustraciones-y-diplomacia-interna.

Human Rights Watch. (2024, January 11). Israel y Palestina: Eventos de 2023. Human Rights Watch. https://www.hrw.org/es/world-report/2024/country-chapters/israel-and-palestine.

Informe sobre la asistencia de la UNCTAD al pueblo palestino (2020, August 05).

LA ACTITUD DE LA RUSIA SOVIÉTICA EN LA CUESTIÓN DE PALESTINA Y SU EVOLUCIÓN. (n.d.). Retrieved June 8, 2024, from https://www.cepc.gob.es/sites/default/files/2021-12/32998rpi044089.pdf.

National Geographic, La Guerra del Yom Kipur: del sorprendente ataque a la victoria israelí. (2023, October 15). Historia.nationalgeographic.com.es. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/guerra-yom-kipur-sorprendente-ataque-victoria-israeli_20302.

National Geographic, La historia detrás de la creación de Israel. (2023, October 15). Historia.nationalgeographic.com.es. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/historia-detras-creacion-israel_20301.

National Geographic, Palestina: breve historia de una tierra siempre en disputa. (2023, November 30). Historia.nationalgeographic.com.es. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/origenes-palestina_20556.

Oficina, L. (n.d.). Palestina Palestina OFICINA DE INFORMACIÓN DIPLOMÁTICA FICHA PAÍS. https://www.exteriores.gob.es/Documents/FichasPais/PALESTINA_FICHA%20PAIS.pd.

Política Exterior. (2024, June 18). Por qué es necesaria la Unión Europea después de Gaza | Política Exterior. https://www.politicaexterior.com/articulo/por-que-es-necesaria-la-union-europea-despues-de-gaza/.

Preguntas frecuentes | Consejo de Seguridad. (n.d.). Main.un.org. Retrieved July 13, 2024, from https://main.un.org/securitycouncil/es/content/faq#:~:text=El%20Art%C3%ADculo%2039%20de%20la.

¿Qué es el Consejo de Seguridad? | CONSEJO DE SEGURIDAD DE LA ONU. (n.d.). Www.un.org. https://www.un.org/securitycouncil/es/content/what-security-council.

Sanciones | Consejo de Seguridad. (n.d.). Main.un.org. Retrieved July 13, 2024, from https://main.un.org/securitycouncil/es/sanctions/information.

Save The Children, Tres meses de conflicto en Gaza: más de 10 niños al día pierden una extremidad. (2024, January 7). Save the Children. https://www.savethechildren.es/notasprensa/tres-meses-de-conflicto-en-gaza-mas-de-10-ninos-al-dia-pierden-una-extremidad.

The Week, Uk, W. (2024, January 15). 100 days of war: a timeline of the Israel-Hamas conflict. Theweek. https://theweek.com/defence/timeline-israel-hamas-war.

¿Una China desorientada entre Palestina e Israel? (2023, October 25). Observatorio de Política China [OPCh]. https://politica-china.org/areas/politica-exterior/una-china-desorientada-entre-palestina-e-israel.

UN Human Rights Chief Volker Turk (2023, February 03).

unrwa. (2023, May 4). "Iríamos al mar si el Muro no estuviera. La vida del otro lado debe ser mejor." UNRWA España. https://unrwa.es/actualidad/historias/iriamos-al-mar-si-el-muro-no-estuviera-la-vida-del-otro-lado-debe-ser-mejor/#:~:text=En%202002%20camb.

unrwa. (2024, June 11). Informe actualizado de la situación en Gaza, 11 de junio de 2024. UNRWA España. https://unrwa.es/actualidad/noticias/informe-actualizado-de-la-situacion-en-gaza-11-de-junio-de-2024/.

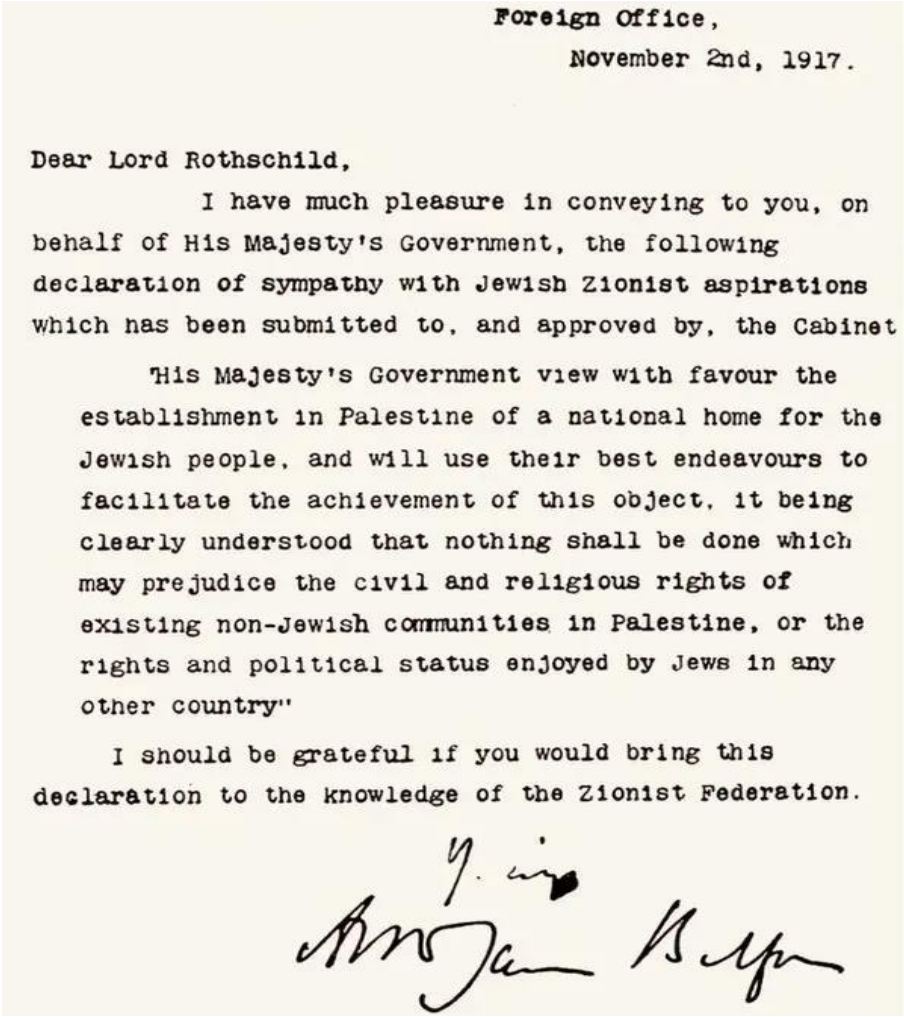
Viento Sur, Gaza: El 7 de octubre en perspectiva histórica - Viento Sur. (2024, May 3). https://vientosur.info/gaza-el-7-de-octubre-en-perspectiva-historica/.

(2024). Www.idf.il. https://www.idf.il/es/minisites/guerras-y-operaciones/operacion-pilar-defensivo-2012/.

(2024). Www.idf.il. https://www.idf.il/es/minisites/guerras-y-operaciones/operacion-plomo-fundido-2008-09/.

11. ANNEXOS

11.1. ANNEX I: DOCUMENTS I MAPES HISTÒRICS

Foreign Office,
November 2nd, 1917.

Dear Lord Rothschild,

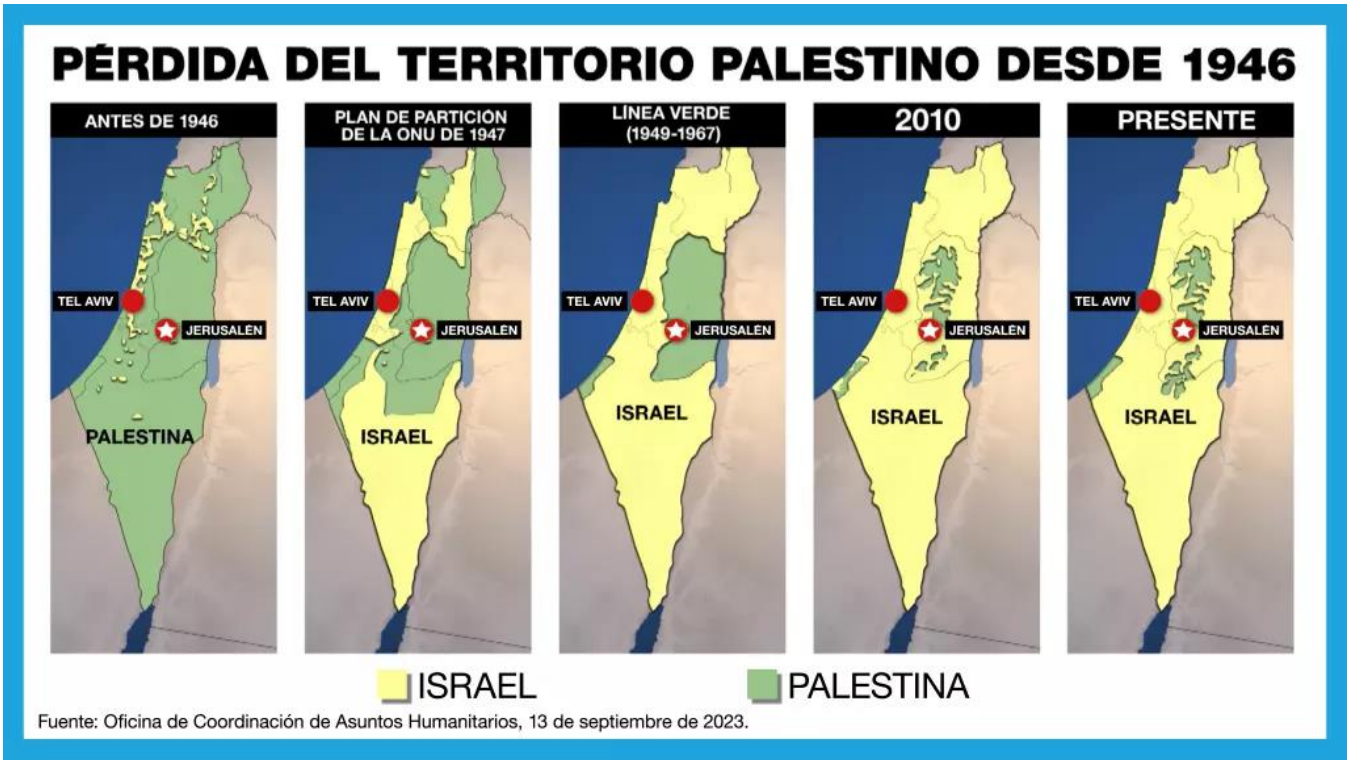
I have much pleasure in conveying to you, on behalf of His Majesty's Government, the following declaration of sympathy with Jewish Zionist aspirations which has been submitted to, and approved by, the Cabinet

"His Majesty's Government view with favour the establishment in Palestine of a national home for the Jewish people, and will use their best endeavours to facilitate the achievement of this object, it being clearly understood that nothing shall be done which may prejudice the civil and religious rights of existing non-Jewish communities in Palestine, or the rights and political status enjoyed by Jews in any other country"

I should be grateful if you would bring this declaration to the knowledge of the Zionist Federation.

Il·lustració 1: La Declaració de Balfour al 1917

Font: BBC, 2 de novembre de 2017. https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-41824831

Il·lustració 2: Pèrdua del territori palestí des de 1946

Font: (Conflicto palestino-israelí: décadas de frustraciones y diplomacia internacional fallida. (2023, October 13). France 24. https://www.france24.com/es/medio-oriente/20231013-conflicto-palestino-israel%C3%AD-d%C3%A9cadas-de-frustraciones-y-diplomacia-interna)

11.2. ANNEX II: TEXT COMPLET D'UNES RESOLUCIONS CLAU ANALITZADES

242 (1967). Resolución de 22 de noviembre de 1967

El Consejo de Seguridad,

Expresando su constante preocupación por la grave situación en el Oriente Medio,

Insistiendo en la inadmisibilidad de la adquisición de territorio por medio de la guerra y en la necesidad de trabajar por una paz justa y duradera, en la que todos los Estados de la zona puedan vivir con seguridad,

Insistiendo además en que todos los Estados Miembros, al aceptar la Carta de las Naciones Unidas, han contraído el compromiso de actuar de conformidad con el Artículo 2 de la Carta,

1. *Afirma* que el acatamiento de los principios de la Carta requiere que se establezca una paz justa y duradera en el Oriente Medio, la cual incluya la aplicación de los dos principios siguientes:

i) Retiro de las fuerzas armadas israelíes de los territorios que ocuparon durante el reciente conflicto;

ii) Terminación de todas las situaciones de beligerencia o alegaciones de su existencia, y respeto y reconocimiento de la soberanía, integridad territorial e independencia política de todos los Estados de la zona y de su derecho a vivir en paz dentro de fronteras seguras y reconocidas y libres de amenaza o actos de fuerza;

2. *Afirma además* la necesidad de:

a) Garantizar la libertad de navegación por las vías internacionales de navegación de la zona;

b) Lograr una solución justa del problema de los refugiados;

c) Garantizar la inviolabilidad territorial e independencia política de todos los Estados de la zona, adoptando medidas que incluyan la creación de zonas desmilitarizadas;

3. *Pide* al Secretario General que designe un Representante Especial que marche al Oriente Medio, para establecer y mantener contactos con los Estados interesados a fin de promover un acuerdo y de ayudar en los esfuerzos para lograr una solución pacífica y aceptada, de acuerdo con las disposiciones y principios de la presente resolución;

4. *Pide* al Secretario General que informe lo antes posible al Consejo de Seguridad sobre el progreso de los esfuerzos del Representante Especial.

Aprobada por unanimidad en la 1382a. sesión.

Decisión

El 8 de diciembre de 1967, el Presidente distribuyó como documento del Consejo de Seguridad (S/8289)[12] la siguiente declaración que reflejaba la opinión de los miembros del Consejo:

"Por lo que hace al documento S/8053/Add.3[12], señalado a la atención del Consejo de Seguridad, los miembros, recordando el consenso logrado en su 1366a. sesión, celebrada el 9 de julio de 1967, reconocen la necesidad de que el Secretario General aumente el número de observadores en la zona del Canal de Suez y de que se provean más material técnico y medios de transporte."

LA CUESTION DE CHIPRE[13]

Decisión

En su 1362a. sesión, celebrada el 19 de junio de 1967, el Consejo decidió invitar a los representantes de Chipre, Turquía y Grecia a participar, sin derecho de voto, en el examen del tema titulado "Carta del 26 de diciembre de 1963, dirigida al Presidente del Consejo de Seguridad por el Representante Permanente de Chipre (S/5488)[14]: informe del Secretario General sobre la Operación de las Naciones Unidas en Chipre (S/7969)"[15].

238 (1967). Resolución de 19 de junio de 1967

El Consejo de Seguridad,

Tomando nota de que en el informe del Secretario General de 13 de junio de 1967[16] se afirma que en las actuales circunstancias sigue siendo necesaria la Fuerza de las Naciones Unidas en Chipre si se quiere mantener la paz en la isla,

Tomando nota de que el Gobierno de Chipre ha convenido en que, en vista de las condiciones existentes en la isla, es necesario mantener en ella la Fuerza después del 26 de junio de 1967,

1. *Reafirma* sus resoluciones 186 (1964) de 4 de marzo, 187 (1964) de 13 de marzo, 192 (1964) de 20 de junio, 193 (1964) de 9 de agosto, 194 (1964) de 25 de septiembre y 198 (1964) de 18 de diciembre de 1964, 201 (1965) de 19 de marzo, 206 (1965) de 15 de junio, 207 (1965) de 10 de agosto y 219 (1965) de 17 de diciembre de 1965, 220 (1966) de 16 de marzo, 222 (1966) de 16 de junio y 231 (1966) de 15 de diciembre de 1966, así como el consenso expresado por el Presidente en la 1143a. sesión, celebrada el 11 de agosto de 1964;

2. *Exhorta* a las partes interesadas a que actúen con la mayor mesura y a que continúen en cooperación sus decididos esfuerzos para alcanzar los objetivos del Consejo de Seguridad;

3. *Prorroga* una vez más, por un nuevo plazo de seis meses que expirará el 26 de diciembre de 1967, el estacionamiento de la Fuerza de las Naciones Unidas para el mantenimiento de la paz en Chipre creada por la resolución 186 (1964) del Consejo de Seguridad, con la esperanza de que para entonces se hayan realizado progresos suficientes hacia una solución a fin de que sea posible retirar o reducir considerablemente la Fuerza.

Aprobada por unanimidad en la 1362a. sesión.

[12] *Ibid.*

[13] El Consejo adoptó también resoluciones o decisiones sobre esta cuestión en 1963, 1964, 1965 y 1966.

[14] Véase *Actas Oficiales del Consejo de Seguridad, Decimoctavo Año, Suplemento de octubre, noviembre y diciembre de 1963.*

[15] *Ibid., Vigésimo Segundo Año, Suplemento de abril, mayo y junio de 1967.*

[16] *Ibid.*, documento S/7969.

4

Il·lustració 3: Resolució 242 (1967) del CSNU

Font: (Consejo de Seguridad: Resolución 242, "La Situación en el Oriente Medio", 22 de noviembre de 1967)

Naciones Unidas S/RES/1397 (2002)

Consejo de Seguridad

Distr. general
12 de marzo de 2002

Resolución 1397 (2002)

Aprobada por el Consejo de Seguridad en su 4489ª sesión, celebrada el 12 de marzo de 2002

El Consejo de Seguridad,

Recordando todas sus resoluciones anteriores pertinentes, en particular las resoluciones 242 (1967) y 338 (1973),

Apoyando el concepto de una región en que dos Estados, Israel y Palestina, vivan uno junto al otro dentro de fronteras seguras y reconocidas,

Expresando su profunda preocupación ante la continuación de los acontecimientos trágicos y violentos que se han producido desde septiembre de 2000, en particular los ataques recientes y el mayor número de víctimas,

Haciendo hincapié en la necesidad de que todos los interesados velen por la seguridad de la población civil,

Haciendo hincapié también en la necesidad de que se respeten universalmente las normas del derecho internacional humanitario aceptadas internacionalmente,

Acogiendo complacido y alentando las gestiones diplomáticas realizadas por los enviados especiales de los Estados Unidos de América, la Federación de Rusia, la Unión Europea, el Coordinador Especial de las Naciones Unidas y otras personas con el fin de alcanzar una paz amplia, justa y duradera en el Oriente Medio,

Acogiendo complacido la contribución aportada por Abdullah, Príncipe Heredero de la Arabia Saudita,

1. *Exige* la cesación inmediata de todos los actos de violencia, incluidos todos los actos de terrorismo, provocación, incitación y destrucción;

2. *Exhorta* a las partes israelí y palestina y a sus líderes a que colaboren en la aplicación del plan de trabajo Tenet y las recomendaciones del informe Mitchell con miras a la reanudación de las negociaciones relativas a un arreglo político;

3. *Expresa su apoyo* a las gestiones del Secretario General y de otras personas para ayudar a las partes a poner fin a la violencia y reanudar el proceso de paz;

4. *Decide* seguir ocupándose de la cuestión.

02-28362 (S)

Il·lustració 4: Resolució 1397 (2002) del CSNU

Font: (Consejo de Seguridad: Resolución 242, "La Situación en el Oriente Medio", 22 de noviembre de 1967)